

Høringsnotat

Utkast til ny lov om tidsparter ("timeshare"), langtidsferieprodukter mv.

Høringsfrist 1. juni 2011

1	Hovedinnholdet i forslaget	3
2	Bakgrunn	3
2.1	Timeshare	3
2.2	Timesharedirektivet av 1994	4
2.3	Timesharedirektivet av 2009	5
3	Gjennomføring av direktivet i norsk rett	7
3.1	Generelt om gjennomføring av direktivet	7
3.2	Endringer av tidspartloven eller ny lov?	7
4	Avtaler som omfattes av direktivet – artikkel 1	8
4.1	Avtaler mellom næringsdrivende og forbrukere	8
4.2	Avtaler om tidsparter (timeshare-avtaler)	8
4.3	Avtaler om langtidsferieprodukter	10
4.4	Avtaler om videresalg og bytte	10
5	Definisjoner – artikkel 2	11
6	Opplysninger før avtaleinngåelse – artikkel 4	11
6.1	1994-direktivet og gjeldende rett	11
6.2	Direktivet fra 2009	12
6.3	Departementets vurderinger	12
7	Markedsføring – artikkel 3	13

7.1	1994-direktivet og gjeldende rett.....	13
7.2	2009-direktivet og departementets vurderinger.....	14
8	Avtalen – artikkel 5	15
8.1	1994-direktivet og gjeldende rett.....	15
8.2	2009-direktivet og departementets vurderinger.....	15
9	Angreretten.....	17
9.1	Angrefristen – artikkel 6.....	17
9.2	Betingelser for å bruke angreretten – artikkel 7	18
9.3	Virkninger av bruk av angreretten – artikkel 8.....	18
10	Forskuddsbetaling – artikkel 9	19
10.1	Direktivet fra 1994 og gjeldende rett	19
10.2	Direktivet fra 2009	20
10.3	Departementets vurderinger	20
11	Særlig om avtaler om langtidsferieprodukter – artikkel 10	21
12	Opphør av tilknyttede avtaler – artikkel 11	22
13	Direktivets ufravikelighet og anvendelse i internasjonale saker – artikkel 12 ..	23
13.1	Direktivene og gjeldende rett.....	23
13.2	Departementets vurderinger	24
14	Tilsyn, søksmål og klagemuligheter - artikkel 13.....	25
14.1	Gjeldende rett og direktivet	25
14.2	2009-direktivet.....	25
14.3	Departementets vurderinger	25
15	Forbrukeropplysning og utenrettslig tvisteløsning – artikkel 14	27
15.1	Direktivet og dagens tilstand	27
15.2	Departementets vurderinger	27
16	Sanksjoner – artikkel 15.....	28
17	Lovens stedlige virkeområde	28
18	Økonomiske og administrative konsekvenser	29
19	Merknader til de enkelte bestemmelser	29
	Lovutkast.....	38

Standardopplysningsskjema for avtaler om tidsparter.....	48
Standardopplysningsskjema for avtale om langtidsferieprodukt.....	51
Standardopplysningsskjema for avtaler om videresalg	53
Standardopplysningsskjema for bytteavtaler.....	55
Særskilt skjema for å forenkle utøvelsen av angreretten	57

1 Hovedinnholdet i forslaget

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet sender med dette på høring forslag til ny lov om tidsparter, langtidsferieprodukter mv. Forslagene vil gjennomføre *Europaparlaments- og rådsdirektiv (EF) nr. 2008/122 av 14. januar 2009 om forbrukervern med hensyn til visse aspekter ved avtaler om deltidsbruksrett, langtidsferieprodukter, videresalg og bytte*. Direktivet vil erstatte timesharedirektivet av 1994 (direktiv 94/47/EF), som er gjennomført i norsk rett gjennom lov 13. juni 1997 nr. 37 om salg av tidsparter i fritidsbolig (tidspartloven).

De viktigste endringene ved det nye direktivet er angitt i punk 3.2. Direktivet fra 2009 er basert på totalharmonisering, dvs. at man innenfor direktivets virkeområde ikke kan ha nasjonale regler som avviker fra direktivet.

2 Bakgrunn

2.1 Timeshare

Lovforslaget omfatter "timeshare" og liknende produkter. I gjeldende lov er begrepet "tidspart" brukt. Det engelske begrepet "timeshare" er godt kjent i Norge selv om det ikke er et norsk ord, og "tidspart" og "timeshare" vil derfor bli brukt om hverandre i det følgende som synonymer.

Timeshare kjennetegnes ved at bruksretten til et objekt deles i tid, slik at ulike personer bruker objektet i ulike perioder av året. Det vanligste er at kjøp av en tidspart gir kjøperen rett til å bo i en fritidsbolig i en avgrenset tid av året. Ved kjøpet avtales det f.eks. at bruksretten skal gjelde en eller flere uker hvert år i et visst antall år fremover, eller for all fremtid så lenge anlegget består. Det er mange

måter å organisere tidspartordninger på, det vises til Ot.prp. nr. 43 (1996-1997) side 10-13 for en nærmere redegjørelse.

Tidsparter er først og fremst knyttet til ferieanlegg i syden. Da gjeldende tidspartlov ble forberedt, ble det opplyst at det kun er fire tidspartanlegg i Norge. I Europa er Spania (herunder Kanariøyene) landet med flest tidspartanlegg, med ca. 35 % av de ca. 1500 timeshareanleggene i Europa. Det har vært noen norske foretak som har drevet salg i Norge av tidsparter i utlandet, men det ble opplyst under lovforberedelsen i 1996-97 at disse da hadde avviklet. Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet har ansvaret for den gjeldende tidspartloven, men har mottatt ytterst få henvendelser om denne loven. Departementet antar etter dette at det ikke er noen stor timesharebransje i Norge og at norske forbrukere først og fremst støter på timeshare og lignende i utlandet. Departementet mottar gjerne faktaopplysninger om dette fra høringsinstansene.

2.2 Timesharedirektivet av 1994

Ideen om tidsparter oppstod i Europa på midten av 1960-tallet og bransjen vokste kraftig på 70 og 80 -tallet. Etter hvert fikk bransjen ord på seg for å ha mange useriøse aktører, og det var store forbrukerproblemer i det indre markedet på dette området.

Hovedproblemene gikk på utilstrekkelig informasjon, aggressiv markedsføring og urimelige kontrakter. Det er nærmere redegjort for forbrukerproblemene i Ot.prp. nr. 43 (1996-97) side 14-16.

På denne bakgrunn ble det i EU vedtatt et direktiv, *Europaparlaments- og rådsdirektiv 94/47/EF av 26. oktober 1994 om beskyttelse av kjøperen i forbindelse med visse aspekter ved avtaler om deltidsbruksrett til fast eiendom (timeshareavtaler)*.

Direktivet inneholder bl.a. bestemmelser om:

- krav om informasjon som skal gis før avtaleinngåelse, ved markedsføring, prospekter o.l.
- krav til innholdet i avtalevilkårene (bl.a. opplysninger om partene, rettighetene, boligen, tidsperioder, pris og kostnader) og krav til hvilke språk avtalen skal foreligge på
- en ubetinget rett for forbrukeren til å gå fra avtalen i 10 dager etter avtaleinngåelsen
- rett for forbrukeren til å gå fra/heve avtalen i inntil 3 måneder og 10 dager, dersom avtalen ikke inneholder nærmere angitte opplysninger
- forbud mot betaling før angrefristen er utløpt

- at visse tilknyttede kredittavtaler skal heves dersom forbrukeren går fra selve tidspartavtalen.

Direktivet fra 1994 åpner for at hvert enkelt medlemsland innfører regler som gir forbrukerne bedre beskyttelse enn det som følger av direktivet. I den norske tidspartloven er denne muligheten brukt på noen punkter.

Direktivet er innlemmet i EØS-avalen og gjennomført i norsk rett gjennom lov 13. juni 1997 nr. 37 om salg av tidsparter i fritidsbolig (tidspartloven). Forarbeidene til loven er som nevnt Ot.prp. nr. 43 (1996-97).

2.3 Timesharedirektivet av 2009

Etter vedtagelsen av timeharedirektivet av 1994 har bransjen utviklet seg og nye ferieprodukter har dukket opp på markedet. Disse nye ferieproduktene, og visse transaksjoner knyttet til timehare, for eksempel avtaler om videresalg og bytte, er ikke omfattet av direktivet fra 1994. Dette har medført problemer med omgåelser, som både har gitt opphav til konkurransevridning og forbrukerproblemer.

For å omfattes av 1994-direktivet er det krav om avtaler med varighet på minst 3 år, dvs. 36 måneder. For å omgå direktivreglene har det eksempelvis blitt laget avtaler med en varighet på 35 måneder. På denne måten unngås opplysningsplikten, det er ikke noe forbud mot forskuddsbetaling og forbrukerne får ikke angrerett.

På denne bakgrunn ble direktivet fra 1994 erstattet med et nytt og ajourført direktiv, *Europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/122/EF av 14. januar 2009 om forbrukervern med hensyn til visse aspekter ved avtaler om deltidsbruksrett, langtidsferieprodukter, videresalg og bytte.*

Både for å gi forbrukerne bedre beskyttelse og for å verne de seriøse tilbyderne mot useriøse konkurrenter, ble det nye direktivet gitt et vesentlig større virkeområde enn det gamle. Dette innebærer blant annet at næringsdrivende får opplysningsplikt og at forbrukerne får angrerett i større grad enn til nå.

I motsetning til timesharedirektivet fra 1994 bygger det nye direktivet på prinsippet om *totalharmonisering*. Dette innebærer at man innenfor direktivets virkeområde ikke kan ha nasjonale regler som avviker fra direktivets, jf. fortalen punkt 3. Et av formålene med å gi et nytt direktiv var å fjerne ulikhetene i de ulike landenes lovgivning, slik at næringslivet får ett felles regelverk å forholde seg til uavhengig av hvilket lands regler som gjelder for den enkelte avtalen.

De viktigste endringene i det nye direktivet er:

- Virkeområde utvides, for eksempel omfattes nå også timeshareavtaler for mindre enn 3 år, langtidsferieprodukter, samt videresalg og bytte.

- Oppdaterte og utvidede informasjonskrav skal sikre at forbrukeren treffer et informert valg. Det innføres obligatoriske standard opplysningsskjemaer hvor kort og lettfattelig sammendrag av nøkkelinformasjon fremgår.
- Forbrukeren kan velge mellom alle EU/ EØS-språkene for den forhåndsinformasjon den næringsdrivende plikter å gi, og for selve kontrakten.
- Obligatorisk informasjon i form av angreskjema hvor det finnes opplysninger om forbrukernes rettigheter og som kan benyttes for å fragå avtalen. I dag er det ikke krav om angreskjema.
- 14 dagers ubetinget angrerett – eller opptil 1 år og 14 dager dersom forbrukeren ikke har mottatt angreskjema. I dag er det 10 dagers ubetinget angrerett – eller 3 måneder og 10 dager dersom avtalen ved undertegning ikke inneholder alle opplysninger som kreves etter loven.
- Klarere forbud mot forskuddsbetaling.
- Forbud mot betaling for videresalgstjenester før salget faktisk finner sted eller avtalen om videresalg er opphevet på annen måte.
- For langtidsferieprodukter er det innført forbud mot store engangsbetalinger. I stedet skal betalingen skje i like store årlige avdrag, med tilhørende mulighet til å trekke seg fra avtalen.

Gjennomføring av direktivet vil nødvendiggjøre endringer i det norske regelverket. De fleste endringene vil styrke forbrukernes rettigheter.

Medlemslandene i EU har frist for gjennomføring av direktivet i nasjonal rett 23. februar 2011.

Ved EØS-komiteens beslutning nr. 86/2009 av 3. juli 2009 ble EØS-avtalen endret for å innlemme det nye direktivet. Beslutningen ble tatt med forbehold om Stortingets samtykke, som ble gitt 10. desember 2009, jf. Prop. 38 S (2009-2010) og Innst. 113 S (2009-2010). Direktivet har formelt ikke trådt i kraft for EØS/EFTA-landene, da Island ennå ikke har meddelt at de forfatningsmessige krav er oppfylt, jf. EØS-avtalen artikkel 103. Direktivet vil tre i kraft for EØS/EFTA-landene den første dagen i den andre måneden etter at Island har sendt slik meddelelse.

3 Gjennomføring av direktivet i norsk rett

3.1 Generelt om gjennomføring av direktivet

EU-direktiver skal gjennomføres i nasjonal rett på en slik måte at formålet med direktivet oppnås. Det er i utgangspunktet opp til medlemslandene hvordan dette gjøres. I motsetning til forordninger er det ikke noe krav om ordrett gjennomføring av EU-rettsakten. Ved gjennomføring av EØS-regelverk, som ved annet regelverk, er det viktig å tilstrebe klarhet for å skape forutberegnelighet for brukerne av loven. EFTAs overvåkningsorgan (ESA) vil også stille visse krav til at gjennomføringen av direktivet er synbar og kan etterprøves.

Det nye timesharedirektivet bygger på totalharmonisering, og dette taler for at man ved den nasjonale gjennomføringen legger seg nært opp til ordlyden i direktivet. Dette gjelder spesielt begrepene som er viktige for å definere lovens virkeområde.

I siste instans er det EU-domstolen som avgjør tolkningen av EU-retten, herunder det nye timeharedirektivet. Avgjørelsene til EU-domstolen er ikke bindende for Norge, men i praksis vil EFTA-domstolen legge stor vekt på avgjørelser i EU-domstolen i tilsvarende saker.

Det betyr at departementet ved den norske lovforberedelsen vil redegjøre for hvordan man mener lovteksten bør utformes, men kan ikke på forhånd uttale seg med autorativ virkning om hvordan direktivet konkret skal tolkes.

3.2 Endringer av tidspartloven eller ny lov?

Det følger av Justisdepartementets veiledning om lov og forskriftsarbeid "Lovteknikk og lovforberedelse" punkt 5.6.2 at når en lov skal endres, bør det overveies om dette best gjøres ved en endringslov eller ved en ny lov som avløser den gjeldende loven. Den siste fremgangsmåten bør vanligvis velges

- når endringene har vesentlig omfang og særlig dersom endringene har prinsipiell betydning.
- Når det i tillegg til de primære endringene er behov for å revidere store deler av lovteksten også på andre punkter, f.eks. på grunn av annen lovgivning eller nyere praksis, eller når det er behov for å endre språk og systematikk i loven.
- Dersom det er nødvendig å omnummerere paragrafene i store deler av loven.

Departementet ser at det er mange grunnleggende likheter i strukturen i det gamle og nye direktivet. Det nye direktivet har bestemmelser som kan innpasses i dagens

lov, som er inndelt i kapitler som omhandler alminnelige bestemmelser, selgers opplysningsplikt, innholdet i tidspartsavtalen, angrerett etc. Det nye direktivet har imidlertid et mye videre virkeområde enn det tidligere, og ved gjennomføringen er det viktigere enn før å holde seg nært opp til direktivets ordlyd. Departementet ser at det ville medføre relativt omfattende endringer i dagens lov for å gjennomføre direktivet, og er foreløpig kommet til at det er mest hensiktsmessig å utforme en ny lov.

4 Avtaler som omfattes av direktivet – artikkel 1

4.1 Avtaler mellom næringsdrivende og forbrukere

I likhet med det gjeldende direktivet og loven gjelder det nye direktiver avtaler inngått mellom forbrukere og næringsdrivende, jf. artikkel 1 nr. 2.

I dagens lov er ”forbruker” definert som ”fysisk person som ikke hovedsakelig handler som ledd i næringsvirksomhet”, jf. § 2 bokstav d. Definisjonen er i tråd med definisjonen som gjennomgående er brukt i norsk lovgivning, bl.a. i forbrukerkjøpsloven. Den skiller seg likevel fra forbrukerdefinisjonen som er gjennomgående brukt i EU-direktiver, herunder det nye timesharedirektivet, ved at det ikke inneholder noe ”hovedsakelig”-kriterium. I 2009-direktivet er følgende forbrukerdefinisjon brukt i artikkel 2 nr. 1 bokstav f:

”en fysisk person som opptrer for formål som er utenfor vedkommendes nærings-, forretnings-, håndverks- eller yrkesvirksomhet.”

Etter dagens lovtekst er det klart at forbrukerbeskyttelsen gjelder selv om en mindre del av kjøpet relaterer seg til andre formål enn private, f.eks. yrkesformål. En kan for eksempel se for seg at kjøperen bruker 10 % av tiden på timeshareanlegget til forfattervirksomhet. At kjøperen dermed ikke skulle være omfattet av forbrukerbeskyttelsen synes ikke rimelig. Spørsmålet om avaler med delt formål kan falle innenfor forbrukerbegrepet er ikke avklart i EU-retten, da EU-domstolen ikke har tatt stilling til spørsmålet. Departementet er foreløpig kommet til at reelle hensyn samt hensynet til ensartet begrepsbruk i forbrukerlovgivningen, tilsier at det tas inn et ”hovedsakelig”-kriterium i den nye timeshareloven, jf. lovutkastet § 2 bokstav f.

4.2 Avtaler om tidsparter (timeshare-avtaler)

1994-direktivet gjelder avtaler om deltidsbruksrett til fast eiendom, og hovedinnholdet i definisjonen er følgende elementer:

- avtaler som inngås for minst tre år

- gjelder fast eiendom
- bruksretten gjelder minst en uke i året
- krav om en samlet pris.

Tidspartloven gjelder salg av tidsparter i fritidsbolig. Tidspart er definert som bruksrett i avgrensete tidsrom av året for en periode på minst 3 år. Virkeområdet til tidspartloven er større enn minstekravene i 1994-direktivet, ved at definisjonen av en tidspart ikke inneholder noen begrensning av bruksretten til en uke i året. Loven inneholder heller ikke noe krav om samlet pris.

Direktivet fra 2009 gjelder for det første for "avtale om deltidsbruksrett", som er definert i artikkel 2 nr. 1 bokstav a:

"en avtale av mer enn ett års varighet, som gir en forbruker, mot et vederlag, rett til å benytte én eller flere innkvarteringer i flere enn én bruksperiode."

Direktivet omfatter dermed avtaler som varer mer enn ett år, mot tidligere tre år. Også avtaler som varer kortere enn ett år vil kunne anses som timeshareavtaler, dersom avtalen inneholder en klausul om at avtalen kan fornyes eller forlenges uten at forbrukeren varsles om det, jf. artikkel 2 nr. 2.

Det er ikke lenger et krav at bruksretten har tilknytning til fast eiendom. Blant annet omfattes bruksrett til campingvogner, husbåter eller lugarer på cruise-skip. Det ligger likevel i direktivets ordlyd "innkvartering" at det må være mulig å overnatte.

Det er heller ikke noe krav om at bruksretten skal gjelde minst en uke i året, som i 1994-direktivet. Nå er det kun tale om flere enn én "bruksperiode". Kravet om flere bruksperioder er ment å skille avtalen fra vanlige leiekontrakter, ettersom sistnevnte gjelder én sammenhengende periode, jf. fortalen nr. 6.

I de norske oversettelsene av både det nye og gamle timesharedirektivet er "deltidsbruksrett" brukt som betegnelse for timeshare. I gjeldende lov, falt man, etter bl.a. å ha konferert med Norsk språkråd, ned på å bruke betegnelsen "tidspart". Selv om det nye direktivet er basert på totalharmonisering, kan ikke departementet se at det er noe i veien for å videreføre begrepsbruken fra den gamle loven til den nye ved å bruke ordet "tidspart"

Departementet foreslår å innta en definisjon av "avtale om tidspart" i den nye loven som tilsvarende det direktivet omtaler som "avtale om deltidsbruksrett", jf. utkast til § 2 bokstav a.

4.3 Avtaler om langtidsferieprodukter

Direktivet gjelder videre for ”avtale om langtidsferieprodukt”, som er definert i artikkel 2 nr. 1 bokstav b:

”en avtale av over ett års varighet som gir en forbruker, mot et vederlag, hovedsakelig retten til å få rabatter eller andre fordeler i forbindelse med innkvartering, alene eller sammen med reise eller andre tjenester.”

Dette er nytt sammenlignet med gjeldende direktiv. Det følger av fortalen punkt 7 at vanlige lojalitetsordninger som gir rabatt på fremtidige opphold på hoteller i en hotellkjede ikke omfattes, da medlemskap i ordningen ikke oppnås mot vederlag, eller det vederlag forbrukeren betaler ikke hovedsakelig er for å oppnå rabatter eller andre fordeler i forbindelse med innkvartering.

Det som omfattes er ”ferieklubber” og liknende der forbrukeren på forhånd betaler for å få tilgang til en bookingstjeneste som gir tilgang til hoteller og andre ferieprodukter til rabatterte priser. Til forskjell fra timeshareavtaler eller avtaler om pakkereiser gir ikke dette rett til et spesifisert ferieprodukt. Forbrukere forespeiles gjerne billigere reise og opphold enn det pakkereiseselskapene kan tilby. For eksempel betaler forbrukerne et beløp for et passord til en internettside med løfter om store rabatter på leie av ferieboliger, evt. også flybilletter og leiebil.

Direktivets bestemmelser om opplysningsplikt, krav til avtalens innhold, angrerett og forbud mot forskuddbetaling gjelder i hovedsak for avtaler om langtidsferieprodukter på lik linje med timeshareavtaler.

Også avtaler som varer kortere enn ett år vil kunne anses som avtaler om langtidsferieprodukter, dersom avtalen inneholder en klausul om at avtalen kan fornyes eller forlenges uten at forbrukeren varsles om det, jf. direktivet artikkel 2. nr. 2.

Ferie-, reiseklubber og liknende kan være konstruert på en rekke ulike måter, og det kan oppstå vanskelige grensedragninger mellom hva som omfattes og ikke. Grensedragningen vil måtte skje i praksis, herunder EU-domstolens praksis. Departementet foreslår å ta inn en definisjon av langtidsferieprodukt i loven som tilsvarende direktivets definisjon. Det vises til utkastet § 2 bokstav b.

4.4 Avtaler om videresalg og bytte

Direktivet inneholder også bestemmelser om videresalgsavtaler, jf. artikkel 2 nr. 1 bokstav c. Dette er avtaler der en næringsdrivende mot et vederlag bistår en forbruker med å selge eller kjøpe en timeshareavtale eller en avtale om et langtidsferieprodukt. I slike tjenesteavtaler er den næringsdrivende mellommann, på tilsvarende måte som en eiendomsmegler er mellommann ved overdragelse av fast eiendom. Direktivet fra 1994 omfatter ikke slike mellommannsavtaler.

Direktivet regulerer dessuten bytteavtaler som er definert i artikkel 2 nr. 1 bokstav d. Dette er avtaler der forbrukeren betaler for å være med i en bytteordning som gir tilgang til innkvartering eller andre tjenester i bytte mot at andre personer midlertidig får dra nytte av de rettigheter som den gjeldende tidspartavtalen medfører. Medlemskap i bytteorganisasjoner gir timeshareeierne mulighet til å bytte til andre boliger andre steder, noe som ofte fremholdes som et argument for å inngå timeshareavtaler. Virksomhetene som tilbyr bytteordningene eier eller driver ikke timeshare-anleggene, men anlegg kan be om å få være tilknyttet ordningen. Bytteselskapet rangerer anleggene og ukene og tilbyr timeshare-eiere å bytte uker og anlegg. Forbrukerne betaler en avgift for å få være med i ordningen i tillegg til et gebyr når byttemuligheten blir brukt. Avtaler om bytte av timeshare-rettigheter er heller ikke omfattet av 1994-direktivet.

Erfaring har vist at det har vært en del forbrukerproblemer ved avtaler om videresalg og bytte, bl.a. vedrørende markedsføring og priser. Det nye direktivet omfatter derfor slike avtaler, og gir forbrukerbeskyttelse bl.a. i form av opplysningsplikt og angrerett.

Departementet foreslår å ta inn i den nye loven definisjoner av avtaler om videresalg og bytte i samsvar med direktivet, jf. utkastet § 2 bokstav c og d.

5 Definisjoner – artikkel 2

Direktivet fra 2009 artikkel 2 nr. inneholder en katalog med definisjoner, jf. oppregningen i bokstav a til j.

Som nevnt i punkt 3.1 mener departementet at det bør tas inn en definisjon av viktige begreper i loven som tilvarer direktivets. Det foreslås derfor å ta inn definisjoner i loven som tilsvarende direktivets bokstav a til h, jf. lovutkastet § 2.

Når det gjelder direktivets definisjoner av ”atferdsregler” og ”ansvarlige for adferdsregler” i bokstav i og j, er disse etter departementets syn ikke nødvendige å ta inn i noen lovbestemmelser. Det er dermed heller ikke nødvendig med noen nærmere definisjon.

6 Opplysninger før avtaleinngåelse – artikkel 4

6.1 1994-direktivet og gjeldende rett

Direktivet fra 1994 pålegger næringsdrivende plikt til å utlevere et dokument med nærmere bestemte opplysninger til de som ber om det. Hvilke opplysninger det dreier seg om følger av artikkel 3 nr. 1 og en oppstilling i vedlegget til direktivet. Det dreier seg om opplysninger om den næringsdrivende, eiendommen, prisen etc.

Dersom anlegget er under oppføring, er det en del tilleggspunkter som det skal opplyses om, herunder hvor langt byggearbeidet er kommet og en vurdering av når eiendommen ferdigstilles. I tillegg skal det informeres om hvor man kan få ytterligere opplysninger. Opplysningene som skal finnes i dokumentet skal videre utgjøre en integrerende del av avtalen, jf. artikkel 3 nr. 2. Mislighold av opplysningsplikten sanksjoneres ved at angrefristen forlenges.

Tidspartloven §§ 6 og 7 inneholder en liste med opplysningene som kreves etter direktivet. I tillegg er det tatt inn noen punkter som ikke har bakgrunn i direktivet, bl.a. den alminnelige regelen etter norsk kontraktsrett om at selgeren har plikt til å gi alle opplysninger som avtaleparten har grunn til å regne med å få, jf. § 6 bokstav q. Et dokument med alle opplysningene skal leveres ut når forbrukeren ber om det. Loven sier videre i § 9 at dokumentet er en del av avtalen som inngås, og stiller krav til hvilke språk som skal brukes.

6.2 Direktivet fra 2009

Direktivet fra 2009 artikkel 4 pålegger den næringsdrivende å gi forbrukerne opplysninger før avtaleinngåelse om alle avtaletypene som omfattes av direktivet. Nytt i forhold til det tidligere direktivet er at det skal brukes standardopplysningsskjemaer i henhold til vedlegg I til IV i direktivet. Skjemaene skal brukes for henholdsvis tidsparter (vedlegg I), langtidserieprodukter (vedlegg II), avtaler om videresalg (vedlegg III) og avtaler om bytte (vedlegg IV). Hvert vedlegg er delt opp i tre deler, der de to første delene gjelder grunnleggende standardinformasjon, og den tredje delen opplysninger som også kan gis i brosjyrer og lignende.

I fortalen punkt 10 står det at forbrukerne bør kunne velge hvilket språk de ønsker å motta forhåndsopplysningene på, uten at den næringsdrivende kan motsette seg dette. I artikkel 4 nr. 3 utdypes språkravene, jf. punkt 6.3 nedenfor.

6.3 Departementets vurderinger

I hovedsak er det samme informasjon som skal gis etter det gamle og nye direktivet. Det nye direktivet skiller seg fra det gamle både ved at det stiller uttømmende krav til hvilke opplysninger som skal gis, og ved at det er bestemt i hvilken form opplysningene skal bli gitt, dvs. i standardskjemaer.

Standardskjemaene er lite egnet for å inntas i lovtekst. Slik departementet ser det, er det likevel nødvendig å gjengi hovedtrekkene i hva det skal opplyses om i loven, jf. legalitetsprinsippet, dvs. at det å pålegge borgerne plikter krever lovhjemmel (hvis ikke annet grunnlag). Departementet foreslår derfor at lovteksten angir rammene for opplysningsplikten, mens de ulike

opplysningsskjemaene som skal brukes blir fastsatt i forskrift som spesifiserer opplysningsplikten mer i detalj. Utkast til forskrift er tatt inn i høringsnotatet her etter lovutkastet.

Videre foreslås at reglene om valg av språk tas inn i selve loven. Opplysningene skal gis på språket eller ett av språkene i landet hvor forbrukeren er bosatt eller er statsborger, etter forbrukerens valg, forutsatt at det er tale om et av de offisielle språkene i det europeiske Fellesskapet, jf. artikkel 4 nr. 3. Det betyr for eksempel at en fransk statsborger som er bosatt i Norge, kan velge mellom å få opplysningene på fransk og norsk i Norge. Selv om direktivet bygger på totalharmonisering, ser departementet at reelle hensyn taler for at man i den norske gjennomføringen foretar en EØS-tilpasning og skriver ”annen EØS-stat” i stedet for ”Fellesskapet”, som det står i direktivet. Forskjellen kommer på spissen når en islandsk statsborger skal inngå en timehareavtale i Norge. Islandsk er ikke et offisielt EU-språk, men bør i denne sammenheng likevel likestilles med disse, slik at en islandsk statsborger bosatt i Norge kan velge mellom å få opplysningene på norsk eller islandsk, tilsvarende som franskmannen kan velge mellom fransk og norsk.

Det vises til lovutkastet § 5 og merknadene til bestemmelsen.

7 Markedsføring – artikkel 3

7.1 1994-direktivet og gjeldende rett

Et hovedproblem med timeshare og lignende produkter er markedsføringen og salgsmetodene som blir brukt. Som nevnt i punkt 2.2 var dette også bakgrunnen for at det opprinnelige direktivet ble vedtatt. 1994-direktivet artikkel 3 nr. 3 krever at i all reklame for den aktuelle eiendommen skal det opplyses om at forbrukerne kan få et dokument med nærmere bestemte opplysninger (de samme som skal gis før avtaleinngåelsen) og hvor forbrukerne kan få dokumentet. Tidspartloven inneholder tilsvarende bestemmelse i § 6 siste ledd.

Som svar på strengere regler ble det utviklet tidspartlignende produkter som ikke måtte følge reglene om opplysningsplikt og angrerett. I 2005 kom det et direktiv som regulerer næringsdrivendes markedsføring overfor forbrukere generelt, direktiv 2005/29/EF om urimelig handelspraksis. Dette direktivet forbyr blant annet aggressiv markedsføring og inneholder bestemmelser som retter seg spesifikt mot ulike salgsmetoder som useriøse timeshare-selgere har vært kjent for å bruke. For eksempel er forbrukere i syden blitt hentet inn til markedsføringsarrangementer for timeshare og lignende uten at det er opplyst om at det dreier seg om salg av slike produkter. I stedet lokkes forbrukere til

arrangementet på falske premisser, som at de skal få en lottogevinst, delta i en markedsundersøkelse e.l. Det har også vært eksempler på at forbrukere isoleres på slike arrangementer og får inntrykk av at de ikke kan forlate lokalet før avtale er inngått. Direktivet om urimelig handelspraksis er gjennomført i den norske markedsføringsloven.

7.2 2009-direktivet og departementets vurderinger

I det nye direktivet er det tatt inn bestemmelser om markedsføring som gjelder i tillegg til forbudene mot urimelig, villedende og aggressiv handelspraksis etc. i direktivet om urimelig handelspraksis. I artikkel 3 nr. 1 stilles det krav om at det i all reklame spesifikt skal opplyses om at opplysningene som skal gis før avtaleinngåelse (standardskjemaene) er tilgjengelige og hvor disse kan fås.

Nytt er at hvis man inviterer forbrukere til et arrangement der forbrukerne vil få tilbud om å inngå en avtale som omfattes av direktivet, skal invitasjonen klart opplyse om det kommersielle formålet med arrangementet og om arrangementets art, jf. artikkel 3 nr. 2. Markedsføringsloven § 3 første ledd lovefester allerede et generelt prinsipp om at all markedsføring skal utformes og presenteres slik at den tydelig fremstår som markedsføring. Slikt sett synes det ikke behov for eksplisitt å lovefeste artikkel 3 nr. 2 i den nye loven. På den annen side kan pedagogiske hensyn tale for at man gjør det. Departementet ber om høringsinstansenes synspunkter. I utkastet til lovtekst er bestemmelsen foreløpig satt i klammer i § 6 annet ledd.

Videre er det nytt at standardopplysningsskjemaene etter artikkel 4 nr. 1 skal være tilgjengelige for forbrukerne hele tiden under slike arrangementer, jf. artikkel 3 nr. 3.

I tillegg settes det forbud mot å markedsføre eller selge en tidspart eller et langtidsferieprodukt som en investering, jf. artikkel 3 nr. 4. Bakgrunnen er det har vært en del villedende eller direkte feilaktige markedsføring om at kjøp av slike produkter vil gi en god økonomisk fortjeneste i fremtiden ved salg, utleie etc. Et slikt forbud finnes ikke i norsk rett, og departementet foreslår å innta forbudet i § 6 tredje ledd.

Departementet viser ellers til lovutkastet § 6 og de spesielle merknadene til bestemmelsen.

8 Avtalen – artikkel 5

8.1 1994-direktivet og gjeldende rett

1994-direktivet krever at avtalen skal være skriftlig. Den skal minst inneholde forhåndsopplysningene som forbrukeren har krav på, og være oversatt til et språk i landet der forbrukeren bor eller er statsborger. Videre skal en bekreftet oversettelse av avtalen til språket i medlemsstaten der eiendommen ligger overleveres til forbrukeren. Forhåndsopplysningene skal være en integrert del av avtalen og med mindre noe annet er uttrykkelig avtalt, kan de bare endres som følge av omstendigheter som selgeren ikke er herre over. Endringene skal i så fall meddeles før avtalen inngås og endringene skal framgå uttrykkelig av avtalen. Det er imidlertid mulig å avtale at det er adgang til å endre opplysningene.

Krav til hva avtalen skal inneholde er tatt inn i direktivets vedlegg.

Tidspartloven § 9 gir formkrav og inneholder språkkrav som tilsvarer direktivets. På samme måte som direktivet krever loven at avtalen skal være skriftlig. I den norske loven står det i tillegg at avtale som ikke oppfyller formkravene ikke er bindende for forbrukeren. Forarbeidene utdyper ikke hva som ligger i kravet til skriftlighet og undertegning. Det må derfor legges til grunn at avtaledokumentet skal være skrift på papir som signeres fysisk. Videre er det krav til plassering av opplysninger om angreretten i avtaledokumentet. Adgangen til å endre forhåndsopplysningene er regulert i § 10 annet ledd. § 10 første ledd stiller krav til avtalens innhold.

8.2 2009-direktivet og departementets vurderinger

Direktivet fra 2009 artikkel 5 nr. 1 oppstiller i hovedsak de samme kravene som det tidligere direktivet. Artikkel 5 nr. 1 slår også fast at avtalen skal være skriftlig på papir. Nytt er at avtalen også kan utformes på et varig medium, som er definert i artikkel 2 nr. 1 bokstav h. Det betyr at det er åpnet for at avtaledokumentet kan utformes elektronisk, for eksempel i form av en pdf-fil som kan lagres på en minnepinne, harddisk eller lignende. Direktivet artikkel 5 nr. 3 og 4 krever videre at partene skal underskrive avtalen. Departementet er ikke kjent med at begrepene ”underskrive” eller ”underskrift” har en bestemt felleskapsrettslig betydning, og legger til grunn at det er opp til nasjonal rett å bestemme det nærmere innholdet i begrepene.

Lov nr. 81/2001 om elektronisk signatur (esignaturloven) § 6 lyder slik:

§ 6 Rettsvikninger av elektronisk signatur

Dersom det i lov, forskrift eller på annen måte er oppstilt krav om underskrift for å få en bestemt rettsvirkning og disposisjonen kan gjennomføres elektronisk, oppfyller en kvalifisert elektronisk signatur alltid et slikt krav. En elektronisk signatur som ikke er kvalifisert, kan oppfylle et slikt krav.

Norsk rett er ikke til hinder for at avtaler som omfattes av det nye timesharedirektivet kan inngås ved elektronisk kommunikasjon og underskrives ved elektronisk signatur. Direktivet stiller imidlertid åpent hvorvidt avtaler skal kunne inngås elektronisk, jf. ordlyden i artikkel 5 nr. 1 hvor "...skriftlig på papir eller et annet varig medium..." fremstår som alternativer. Dette understøttes av artikkel 1 nr. 2 bokstav a og b som sier at direktivet ikke berører allmenne avtalerettslige skritt.

Det er ellers ikke vanlig i norsk rett å stille krav til skriftlig avtaleinngåelse i streng forstand, dvs. på papir. Den nye loven bør være fremtidsrettet, og departementet foreslår derfor at avtaler om tidsparter, langtidsferieprodukter, videresalg og bytte også kan foreligge elektronisk og "underskrives" ved elektronisk signatur. Det vises til utkastet § 7.

Direktivet artikkel 5 nr. 1 inneholder språkkrav. Avtalen skal skrives på et språk i medlemsstaten der forbrukeren bor eller er statsborger og forbrukeren kan velge mellom språkene. I tillegg åpner direktivet for at forbrukerens hjemstat kan kreve at avtalen utleveres på et offisielt språk i hjemstaten og at forbrukeren får en oversettelse av avtalen til et offisielt språk i staten der eiendommen ligger. Også den staten der den næringsdrivende driver sine salgsaktiviteter kan kreve avtalen oversatt til ett av sine offisielle språk. I forvalten punkt 10 er disse ekstra språkkravene begrunnet med at man kan tilrettelegge for håndheving og for at avtalen oppfylles.

Forhåndsopplysningene som er nevnt i artikkel 4 er en integrert del av avtalen, jf. artikkel 5 nr. 2. I likhet med det gamle direktivet er utgangspunktet at disse ikke kan endres med mindre endringsadgang er uttrykkelig avtalt. Vilåårene for å kunne endre dem er mer utfyllende. For øvrig er kravene til melding om endringene de samme som etter det gamle direktivet.

Artikkel 5 nr. 3 stiller krav til avtaledokumentet som kommer i tillegg til standardskjemaene. Avtalen skal inneholde partenes navn, adresse, underskrift, samt sted og dato for avtalens inngåelse.

Et nytt krav i direktivet artikkel 5 nr. 4 er at den næringsdrivende uttrykkelig skal henlede forbrukerens oppmerksomhet på angreretten, angrefristen og forbudet mot forskuddsbetaling før angrefristens utløp. Disse opplysningene skal underskrives separat. I tillegg er det fastsatt et obligatorisk standard angreskjema, som er beregnet på å forenkle utøvelsen av angreretten, i vedlegg V til direktivet og som skal følge avtalen.

Artikkel 5 nr. 5 slår fast at forbrukeren skal motta en eller flere kopier av avtalen når den inngås. Dette innebærer at forbrukeren skal ha alle opplysninger som er gitt tidligere og som er en del av avtalen når avtalen blir inngått.

Etter gjeldene rett er avtale som ikke oppfyller formkravene ikke gyldig, jf. tidspartloven § 9 fjerde ledd. Det nye direktivet har ikke noe tilsvarende bestemmelse. Direktivet berører som nevnt ikke ”allmenne avtalerettslige skritt”, jf. artikkel 1 nr. 2 bokstav a. Det er videre opp til medlemslandene å fastsette passende sanksjoner for brudd på reglene som gjennomfører direktivet, jf. artikkel 15. Departementet foreslår etter dette å videreføre gjeldende rett på dette punktet, jf. utkast § 7 fjerde ledd.

Når det gjelder språkkrav, foreslår departementet i hovedsak å videreføre gjeldende rett, jf. § utkast til 7 annet ledd.

Departementet viser til utkastet til §§ 7 og 8 som er ment å gjennomføre direktivet artikkel 5.

9 Angreretten

9.1 Angrefristen – artikkel 6

Direktivet fra 1994 artikkel 5 gir forbrukeren i utgangspunktet 10 dagers angrerett. Angrefristen løper fra avtalen blir undertegnet. Hvis selgeren ikke oppfyller opplysningsplikten, begynner ikke angrefristen å løpe før forbrukeren får opplysningene. Angrefristen løper uansett ut senest 3 måneder og 10 dager etter at avtalen eller en midlertidig bindende avtale ble undertegnet. Forbrukere som ønsker å angre gir selgeren melding om dette. Angrefristen avbrytes når melding er sendt.

Tidspartlovens § 14 gir regler om angreretten som tilsvarer direktivets. I § 15 er det gitt regler om melding om bruk av angrerett og om når angrefristen slutter å løpe.

I direktivet fra 2009 artikkel 6 er angrefristen utvidet fra 10 til 14 dager. Angreretten gjelder både avtaler om tidsparter, langtidsferieprodukt samt avtaler om videresalg og bytte.

Angrefristen begynner som hovedregel å løpe når avtalen inngås eller forbrukeren mottar avtalen. Dersom foreskreven informasjon ikke gis, eller obligatorisk angreskjema ikke gis, begynner angrefristen først å løpe når de manglende opplysningene mottas av forbrukeren.

Hvis det obligatoriske angreskjemaet ikke er gitt til forbrukeren, utvides angrefristen til maksimalt ett år og 14 dager fra den dagen angrefristen skulle ha

begynt å løpe. Dersom det er andre opplysninger som mangler, utløper angrefristen tre måneder og 14 dager etter samme tidspunkt.

Artikkel 6 nr. 3 bokstav b angir at medlemslandene skal sørge for også andre hensiktsmessige sanksjoner enn utvidelse av angrefristen for det tilfelle den næringsdrivende ikke oppfyller opplysningsplikten, jf. artikkel 15 om sanksjoner. Departementet mener at Forbrukerombudets sanksjonsmuligheter etter markedsføringsloven oppfyller direktivets krav på dette punkt, jf. også punkt 14 nedenfor.

Det nye direktivet artikkel 6 nr. 5 inneholder også en særregel for bytteavtaler. Hvis en slik avtale inngås sammen med en avtale om timeshare gjelder en angrefrist – tidspartens – for begge avtalene.

I fortalen punkt 12 står det at Rådsforordning (EØF, Euratom) nr. 1182/71 får anvendelse når det gjelder å fastsette frister mv. Det følger av denne forordningen artikkel 3 nr. 4 at når en frist utløper på en helligdag, lørdag eller søndag, utsettes fristen til den nærmeste hverdag. Det foreslås å ta inn en setning om dette i § 13 annet ledd.

Departementet viser til utkastet i § 12 og merknadene til bestemmelsen.

9.2 Betingelser for å bruke angreretten – artikkel 7

Artikkel 7 inneholder regler om utøvelse av angreretten. Forbrukeren må gi beskjed til den næringsdrivende om bruk av angreretten på papir eller et annet varig medium. Forbrukeren kan, men må ikke, bruke det obligatoriske angreskjemaet. Hensikten med angreskjemaet er å forenkle bruken av angreretten for forbrukeren.

Det vises til utkast til § 13 og merknadene til bestemmelsen.

9.3 Virkninger av bruk av angreretten – artikkel 8

Etter 1994-direktivet artikkel 5 nr. 3 kan forbrukerne bare pålegges å betale utgifter knyttet til rettslige handlinger som skal foretas innen angrefristens utløp og som er påløpt i forbindelse med at avtalen er inngått eller fragått. Utgiftene skal være uttrykkelig nevnt i avtalen. Forbrukeren skal ikke betale erstatning hvis angreretten benyttes.

Tidspartloven § 16 slår fast at bruk av angrerett innebærer at partenes plikt til å oppfylle avtalen faller bort. Det mottatte skal tilbakeføres. Verken selger eller forbruker kan kreve erstatning for sine utgifter i forbindelse med avtaleinngåelsen.

Hvis selgeren har misligholdt opplysningsplikten og angrefristen forlenges som følge av dette, skal selger betale forsinkelsesrente på beløpet forbrukeren har

innbetalt. Etter departementets syn er dette en velbegrunnet regel, og som ikke synes å komme i konflikt med direktivet. Departementet foreslår å videreføre en slik regel i utkastet § 14 annet ledd.

Etter 2009-direktivet artikkel 8 nr. 1 opphører partenes forpliktelser til å gjennomføre avtalen når forbrukeren benytter seg av angreretten. Videre følger det av artikkel 8 nr. 2 at den næringsdrivende ikke kan kreve noen form for vederlag eller erstatning av forbrukeren dersom angreretten benyttes.

Det vises til utkast til § 14 som forslag til gjennomføring av direktivet artikkel 8, samt merknadene til bestemmelsen.

10 Forskuddsbetaling – artikkel 9

10.1 Direktivet fra 1994 og gjeldende rett

Etter direktivet fra 1994 artikkel 6 skal enhver forskuddsbetaling fra kjøperen før angrefristens utløp være forbudt.

Tidspartloven § 11 annet ledd gjennomfører denne bestemmelsen og sier at selgeren ikke kan kreve eller motta noen form for betaling fra forbrukeren før utløpet av angrefristen.

Etter tidspartloven § 11 første ledd må selgeren dessuten stille sikkerhet for forbrukerens økonomiske krav før betaling kan kreves/mottas. Nærmere regler om sikkerhetsstillelse er gitt i § 13. 1994-direktivet har en bestemmelse om garanti i vedlegget punkt d nr. 5. Dette er en bestemmelse om at det skal opplyses om garanti for den faste eiendommens ferdigstillelse mv. Det var uklart om 1994-direktivet derved oppstilte en plikt for selgeren til å stille garanti, eller om det kun skulle forstås som en plikt til å opplyse om eventuelle slike garantier. I forarbeidene til tidspartloven ble det lagt til grunn at direktivet ikke oppstilte noen plikt for selgeren til å stille sikkerhet for forbrukerens økonomiske krav mot selgeren, men at det er opp til nasjonale rett å fastsette regler om dette, jf. Ot.prp. nr. 43 (1996-97) punkt 6.8.2.

I tillegg til det som følger av direktivet er det forbud mot betaling til representanter for selgeren. Det samme gjelder kreditttyting fra selgeren eller tredjeperson på grunnlag av avtale med selgeren.

I tidspartloven § 12 er det forbud mot bruk av veksler, omsetningsgjeldsbrev mv. for lån som forbrukeren tar opp. Ved transport av veksler og andre omsetningsgjeldsbrev mister skyldneren rett til å gjøre innsigelser gjeldende mot erverver i god tro. Dermed mister forbrukeren muligheten til å holde tilbake

betaling inntil forholdet er brakt i orden. Forbudet er ment å forhindre slike situasjoner.

10.2 Direktivet fra 2009

Direktivet fra 2009 artikkel 9 omhandler forskuddsbetaling, og tilsvarer i hovedsak forbudet i 1994-direktivet. Det nye direktivet har likevel en langt mer detaljert oppregning der det er presisert hva slags forskuddsbetaling som er forbudt. Videre er forbudet utvidet til å gjelde betaling og sikkerhet til tredjeperson i tillegg til den næringsdrivende. Forbud gjelder både ved avtaler om tidsparter, langtidsferieprodukter, videresalg og bytte.

Artikkel 9 nr. 1 gjelder avtaler om tidsparter langtidsferieprodukter og bytte og forbyr enhver forskuddsbetaling, sikkerhetsstillelse, reservasjon av et beløp på konto, eksplisitt anerkjennelse av gjeld eller annet vederlag før angrefristen har løpt ut.

Artikkel 9 nr. 2 gjelder videresalgsavtaler, og forbyr de samme typene forhåndsbetaling før salget faktisk finner sted eller avtalen om videresalg er opphevet på annen måte.

10.3 Departementets vurderinger

Departementet foreslår å ta inn en lovbestemmelse i loven som ligger nært opptil ordlyden i artikkel 9. Det vises til lovutkastet § 9.

På bakgrunn av at direktivet bygger på totalharmonisering, kan det diskuteres om tidspartloven § 12 om forbud mot bruk av veksler, omsetningsgjeldsbrev mv. kan videreføres. Et slikt forbud kan ikke utledes av direktivet. Det kan argumenteres for at direktivet ikke regulerer hvordan forbrukeren skal betale den næringsdrivende, utover at det ikke kan kreves forskuddsbetaling. På den annen side kan det argumenteres for at en ligger innenfor direktivets virkeområde, dvs. ”salg” av tidsparter etc. Slikt sett blir forbudet et tilleggskrav som næringsdrivende må forholde seg til og som ikke følger av direktivet. Etter departementets syn står spesialregelen om veksler, omsetningsgjeldsbrev mv. seg neppe i forhold til direktivet, og foreslår at forbudet ikke videreføres. Det bes om høringsinstansenes syn på dette.

På samme måte kan det spørres om tidspartloven § 13 om sikkerhetsstillelse kan og bør videreføres. Bestemmelsen pålegger den næringsdrivende å stille garanti for økonomiske krav som følge av at forbrukeren benytter angreretten og for økonomiske krav i forbindelse med heving av avtalen ved forsinket ferdigstillelse av bolig under oppføring.

2009-direktivet vedlegg I, dvs. standardopplysningsskjema for avtaler om tidsparter, del 3 nr. 3 siste strekpunkt inneholder en bestemmelse om opplysningsplikt om sikkerhetsstillelse ved bolig etc. under oppføring som tilsvarer den i 1994-direktivet. Som nevnt ovenfor i punkt 10.1 ble det lagt til grunn i forarbeidene til tidspartloven at direktivet ikke oppstilte noen plikt for selgeren til å stille sikkerhet for forbrukerens økonomiske krav mot selgeren, men at det er opp til nasjonal rett å fastsette regler om dette. Departementet kan ikke se at saken stiller seg annerledes nå, og mener dessuten at regelen er godt begrunnet ut fra forbrukerhensyn. Departementet foreslår derfor å videreføre innholdet i tidspartloven § 13 annet ledd i ny § 10. Som i dag bør regelen avgrenses til tidsparter og fast eiendom.

Tidspartloven § 13 første ledd om at selgeren skal stille sikkerhet for økonomiske krav som følge av at forbrukeren bruker angreretten, kan derimot ikke sies å følge av direktivet. Den norske regelen på dette punktet er en slags ”dobbel sikkerhet”, jf. forbudet mot forskuddsbetaling før angrefristen er utløpt. Departementet foreslår å ikke videreføre bestemmelsen, da dette neppe er forenelig med direktivet.

Det synes videre tvilsomt om tidspartloven § 11 første ledd, som bestemmer at selgeren ikke kan kreve eller motta betaling før sikkerhet er stilt, kan videreføres. Direktivet oppstiller ingen slik plikt. Departementet foreslår foreløpig at bestemmelsen ikke videreføres, men ber om høringsinstansenes syn på dette.

11 Særlig om avtaler om langtidsferieprodukter – artikkel 10

Direktivet fra 2009 artikkel 10 har særlige bestemmelser som gjelder ved langtidsferieprodukter. Bestemmelsen har ingen parallell i tidligere regelverk ettersom verken direktivet fra 1994 eller tidspartloven regulerer denne typen avtaler.

Artikkel 10 nr. 1 stiller krav om en betalingsplan og angir hvordan betalingene skal skje. Blant annet skal betalingene deles inn i like store årlige avdrag og betalingsvarsel skal sendes minst 14 dager før hver forfallsdato. Formålet er bl.a. å hindre store engangsutbetalinger fra forbrukeren.

Artikkel 10 nr. 2 gir forbrukeren en rett til tre ut av avtalen i forbindelse med hvert betalingsvarsel fra og med det andre betalingsvarselet. Regelen innebærer at forbrukeren hvert år innen en 14 dagers periode kan si opp avtalen om langtidsferieprodukt så lenge avtalen løper. Denne oppsigelsesretten gjelder ved siden av angreretten etter § 12.

Departementet foreslår å lovfeste en bestemmelse som tilsvarer artikkel 10, og viser til utkastet til § 11.

12 Opphør av tilknyttede avtaler – artikkel 11

1994-direktivet artikkel 7 har regler om oppheving av kredittavtaler som er tilknyttet kjøp av tidsparter. Slike kredittavtaler skal oppheves vederlagsfritt når forbrukeren benytter seg av angreretten. Dette gjelder både når kreditten ytes av den næringsdrivende og tredjeperson etter avtale med den næringsdrivende.

Tidspartloven § 17 gjennomfører direktivet på dette punkt. Videre er bestemmelsen utfylt med en passus om at det mottatte skal tilbakeføres dersom avtalen helt eller delvis er oppfylt og at selgeren skal underrette en eventuell tredjepart som har gitt kreditten om bruk av angreretten.

Direktivet fra 2009 artikkel 11 nr. 2 oppstiller i hovedsak de samme kravene til oppheving av kredittavtaler som det tidligere direktivet. Bestemmelsen er likevel utvidet til å gjelde alle avtaletypene som er omfattet av direktivet, dvs. tidsparter, langtidsferieprodukter, videresalg og bytte. Bestemmelsen presiserer at den ikke berører artikkel 15 i forbrukerkredittdirektivet (direktiv 2008/48/EF). Dette er bestemmelser om utøvelse av angrerett ved kredittavtaler og adgang for forbrukeren til å rette innsigelser på grunnlag av kjøp mot kredittyster. Slike bestemmelser er inntatt i finansavtaleloven § 51 b (med henvisninger til angrerettloven) og § 54 b.

Direktivet fra 2009 artikkel 11 nr. 1 er ny i forhold til tidligere regulering, og innebærer at andre avtaler som er tilknyttet avtaler om tidsparter og langtidsferieprodukt også skal oppheves automatisk og kostnadsfritt ved bruk av angreretten. Tilknyttede bytteavtaler er nevnt særskilt. Ellers er begrepet ”tilknyttet avtale” definert i artikkel 1 bokstav g.

I artikkel 11 nr. 3 er det tatt inn en bestemmelse om at medlemslandene skal fastsette nærmere regler for oppheving av tilknyttede avtaler. Tilsvarende bestemmelse fulgte av det tidligere direktivet artikkel 7 siste ledd.

Departementets vurderinger

Departementet foreslår å gjennomføre direktivet artikkel 11 nr. 1 og 2 i utkastet § 15, og at en legger seg nært opptil ordlyden i direktivet.

Artikkel 11 nr. 3 om at medlemsstatene skal fastsette nærmere regler for oppheving av kredittavtaler og andre tilknyttede avtaler antas ikke å medføre en omfattende plikt til å fastsette særlige bestemmelser om opphør av slike avtaler ved bruk av angreretten, snarere en mulighet. Departementet vil foreslå å videreføre bestemmelsene i tidspartloven § 17 om at tilknyttede kredittavtaler

oppheves automatisk, at det mottatte skal tilbakeføres ved hel eller delvis oppfyllelse, samt at den næringsdrivende skal gi beskjed til kredittgiveren om bruk av angreretten. For øvrig vil finansavtaleloven kapittel 3 om kredittavtaler mv. kunne komme til anvendelse.

Det vises til utkastet § 15.

13 Direktivets ufravikelighet og anvendelse i internasjonale saker – artikkel 12

13.1 Direktivene og gjeldende rett

Både det gamle direktivet (artikkel 8) og det nye direktivet (artikkel 12 nr. 1) har bestemmelser om at den nasjonale lovgivningen som gjennomfører direktivet ikke skal kunne fravikes til skade for forbrukeren. Det betyr at eventuelle avtalevilkår som setter forbrukeren i en dårligere situasjon enn etter loven ikke kan gjøres gjeldende. Tilsvarende regel er tatt inn i tidspartloven § 3 om lovens ufravikelighet.

Avtaler om timeshare og lignende har ofte tilknytning til flere land, og dermed oppstår spørsmål om hvilke lands rett som skal legges til grunn (lovvalg) dersom det oppstår tvister. Verken det gamle eller nye direktivet regulerer lovvalget som sådan, men har regler som skal hindre omgåelse av regelverket ved at fremmed rett utenfor EØS-området gis anvendelse.

Direktivet fra 1994 artikkel 9 har bestemmelser som skal sikre at forbrukeren ikke skal kunne miste den minimumsbeskyttelsen som direktivet foreskriver, forutsatt at tidspartavtalen gjelder en eiendom som ligger innenfor EØS-området. En slik bestemmelse er tatt inn i tidspartloven § 5 om lovvalg utenfor EØS-området. Bestemmelsen innebærer at lovvalgs klausuler som sier at loven i et land utenfor EØS-området skal anvendes, ikke kan gjøres gjeldende dersom det betyr at forbrukeren dermed får en dårligere beskyttelse.

Direktivet fra 2009 artikkel 12 nr. 2 inneholder en tilsvarende bestemmelse om at forbrukere ikke skal fratas vernet etter direktivet ved lovvalg utenfor EØS-området.

Internasjonal privatrett fastsetter reglene om jurisdiksjon og lovvalg. Norske domstoler vil legge de norske reglene om internasjonal privatrett til grunn, på samme måte som utenlandske domstoler vil legge sine nasjonale regler til grunn. Det første spørsmålet en må ta stilling til i saker som har tilnytning til flere land er i hvilket land en sak kan reises. I norsk rett er reglene for internasjonale verneting regulert i tvisteloven § 4-3 og Luganokonvensjonen av 2007 (lov nr. 79 for 2007).

Luganokonvensjonen tilsvarer Brussel I forordningen (forordning 44/2001), som gjelder innen EU. Timeharedirektivet av 2009 viser i fortalen til at forordning 44/2001 gjelder for hvilke domstoler som har domsmyndighet.

Når det gjelder lovvalg, gjelder innen EU forordning nr. 593/2008 om lovvalg for kontraktsforpliktelser, den såkalte Rom I forordningen. I hovedtrekk kan forbrukere forholde seg til hjemlandets rett, jf. Rom I artikkel 6. Selv om det åpnes for at partene selv kan velge hvilket lands lov som skal gjelde, kan dette ikke frata forbrukeren rettigheter etter ufravikelig lovgivning i hjemlandet. Rom I forordningen er ikke del av EØS-avtalen, og Norge har ikke lovfestet lovvalsregler som får anvendelse på timehareavtaler og liknende. I norsk rettsteori og –praksis har det vært formulert et prinsipp om at en må foreta en konkret og skjønnmessig vurdering av hvilket land saken har sin nærmeste eller sterkeste tilknytning til, den såkalte Irma-Mignon-formelen. Det er imidlertid grunn til å tro at norske domstoler også etter omstendighetene vil se hen til løsningene i Rom I når konkrete saker skal løses. Siden det nye timehare-direktivet bygger på totalharmonisering, skal de materielle reglene i prinsippet være de samme i hele EØS-området. Dvs. at norske forbrukere vil ha de samme rettighetene etter norsk lov som etter for eksempel spansk lovgivning. Slikt sett skal ikke lovvalsreglene innenfor EØS ha noen materiell betydning for forbrukernes stilling.

13.2 Departementets vurderinger

Departementet foreslår å gjennomføre artikkel 12 nr. 1 i utkast til § 3. Dette er en videreføring av tidspartloven § 3

Artikkel 12 nr. 2 foreslås inntatt i utkastet § 4, og innholdet er i hovedsak en videreføring av tidspartloven § 5. Bestemmelsen vil sikre at forbrukere ikke gis dårligere beskyttelse enn i direktivet ved avtaleklausuler om at tvister skal løses etter utenlandsk rett utenfor EØS-området. I den grad den norske loven gir forbrukeren bedre beskyttelse, skal den norske loven komme til anvendelse i stedet for utenlandsk rett i slike tilfeller.

Når det gjelder lovvalg i markedsrettslig sammenheng, forutsetter departementet at det avgjørende vil være om næringsdrivende retter sin virksomhet (handlinger og vilkår) mot norske forbrukere. Det vises til prinsippene i markedsføringsloven § 4.

Det vises ellers til merknadene til lovutkastet §§ 3 og 4.

Den nåværende tidspartloven § 4 annet ledd har en særlig bestemmelse om at forbrukeren ikke kan vedta annet verneting enn de lovbestemte, med unntak av sitt hjemting. Bestemmelsen tar sikte på å beskytte forbrukeren mot at selgeren tar inn vernetingklausuler i avtalen som er til ugunst for forbrukeren, f.eks. at søksmål

bare kan reises på Gibraltar eller Isle of Man. Departementet er i tvil om det er behov for å videreføre denne særbestemmelsen, og viser til at Luganokonvensjonen avsnitt 4 har et eget kapittel om vernetings i saker om forbrukerkontrakter. Videre vil vernetingsklausuler som virker urimelige kunne forbys etter markedsføringsloven § 22 og/eller settes til side etter avtaleloven § 36, jf. § 37. Departementet foreslår foreløpig at tidspartloven § 4 annet ledd ikke videreføres, men ber om høringsinstansenes syn på dette.

14 Tilsyn, søksmål og klagemuligheter - artikkel 13

14.1 Gjeldende rett og direktivet

1994-direktivet artikkel 10 angir at medlemslandene i sin lovgivning skal fastsette følgene av at bestemmelsene i direktivet ikke overholdes. I fortalen punkt 15 står det at det påligger medlemsstatene å vedta tiltak som skal sikre at selgeren oppfyller sine forpliktelser. For øvrig utdypes ikke kravene, og medlemslandene har en stor grad av frihet på dette punkt.

Ved gjennomføringen av 1994-direktivet ble det lagt til grunn at Forbrukerombudets tilsyn etter markedsføringsloven, Kredittilsynets (nå Finanstilsynet) tilsyn etter eiendomsmeglingsloven, samt straffebestemmelsen i tidspartloven § 18, oppfyller kravene til tilsyn og sanksjoner.

14.2 2009-direktivet

2009-direktivet artikkel 13 gjelder bl.a. rettslig søksmål eller klage. Artikkelen må også ses i sammenheng med artikkel 15, som stiller krav om passende sanksjoner for å sørge for at bestemmelsene som gjennomfører direktivet etterleves.

Artikkel 13. nr. 1 bestemmer at det skal finnes egnende og virkningsfulle midler til å sikre at næringsdrivende overholder bestemmelsene i direktivet. Artikkel 13 nr. 2 krever at berørte parter kan bringe saker inn for domstoler eller forvaltningen i denne anledning. Både offentlige myndigheter, forbrukerorganisasjoner og næringsorganisasjoner skal ha denne muligheten.

14.3 Departementets vurderinger

Markedsføringsloven av 2009 gjennomfører direktiv 2005/29/EF om urimelig handelspraksis. Som nevnt ovenfor i punkt 7 setter dette direktivet forbud mot bl.a. aggressiv markedsføring og har også bestemmelser som retter seg spesielt mot ulike salgsmetoder som useriøse timeshare-selgere har vært kjent for å bruke. Herunder kan nevnes direktivets ”svartliste” punkt 24 med forbud mot ”Å skape

inntrykk av at forbrukeren ikke forlate lokalet før avtale er inngått” og punkt 31 om bruk av premier o.l. som lokkemiddel. Disse punktene er også medtatt i forskrift til markedsføringsloven (den såkalte ”svarelisteforskriften”). Videre setter markedsføringsloven § 22 forbud mot urimelige avtalevilkår i standardkontrakter som brukes overfor forbrukere.

Forbrukerombudet fører tilsyn med markedsføringsloven ut fra hensynet til forbrukerne og hvem som helst kan klage til Forbrukerombudet.

Forbrukerombudet vil kunne bruke markedsføringslovens sanksjonssystem dersom næringsdrivende ikke oppfyller kravene i den nye tidspartloven. Det være seg ved å bruke bestemmelser som retter seg mot urimelig handelspraksis, villedende eller aggressive handlinger, urimelige avtalevilkår eller punkter på ”svartelisten”.

Sanksjonene vil være forbudsvedtak tilknyttet tvangsmulkt som må betales dersom den næringsdrivende ikke retter seg etter vedtaket. Brudd på ”svartelisteforskriften” kan også sanksjoneres ved overtredelsesgebyr. Grove brudd på enkelte bestemmelser kan sanksjoneres med straff. Berørte parter kan selv bringe saker inn for Markedsrådet dersom Forbrukerombudet beslutter å ikke gå videre med en sak.

Videre deltar Forbrukerombudet i et nettverk av håndhevingsmyndigheter innen EØS-området som samarbeider om å håndheve EØS-forbrukerregelverk over landegrensene. Samarbeidet har sitt grunnlag i forordning 2004/2006 om forbrukervernsamarbeid, og det skal herunder samarbeides om håndheving av det nye timeharedirektivet over landegrensene.

Departementet legger til grunn at tilsyns- og sanksjonsapparatet etter markedsføringsloven oppfyller kravene i artikkel 13, jf. artikkel 15. Som forutsatt i gjeldende tidspartlov, vil også Finanstilsynet føre tilsyn med virksomheter som er omfattet av eiendomsmeglingsloven.

Markedsføringsloven er en offentligrettslig regulering. Dvs. at loven er innrettet på å stoppe lovbrudd, men den gir ikke individuelle rettigheter til forbrukere. Sivilrettlige tvister etter den nye tidspartloven kan bringes inn for domstolene etter de alminnelige reglene i tvisteloven.

Når det gjelder straff, er ikke departementet kjent med at det noen gang har vært reist straffesaker for brudd på den gjeldende tidspartloven. 2009-direktivet (eller 1994-direktivet) har heller ikke noe krav om straffesanksjon. Departementet er foreløpig av den oppfatning at det ikke er noe særlig behov en straffebestemmelse etter den nye loven, og foreslår derfor å ikke videreføre gjeldende straffebestemmelse. Det vises bl.a. til at grove brudd på bestemmelser i markedsføringsloven vil kunne sanksjoneres ved straff. Departementet ber spesielt om høringsinstansenes syn på dette.

15 Forbrukeropplysning og utenrettslig tvisteløsning – artikkel 14

15.1 Direktivet og dagens tilstand

2009-direktivet artikkel 14 nr. 1 pålegger medlemsstatene å treffe passende tiltak for å informere forbrukerne om reglene.

Artikkel 14 nr. 2 angir at medlemslandene skal arbeide for at det finnes utenomrettslige tvisteløsningsordninger for forbrukertvister etter direktivet. Direktivet fra 1994 inneholder ikke tilsvarende bestemmelser.

I dag er det ikke noe eget utenomrettslig tvisteløsningsorgan som behandler klager etter tidspartloven. I forbindelse med utarbeidelsen av gjeldende lov, ble spørsmålet om utenomrettslig tvisteløsning vurdert, jf. Ot.prp. nr. 43 (1996-97) punkt 6.11. På bakgrunn av at det ikke var noen organisert timesharebransje i Norge, ble en avtalebasert/frivillig bransjenemnd ansett som aktuell. Det ble vurdert som ønskelig med et tvisteløsningsorgan som kan treffe bindende avgjørelser og som ikke ville medføre store kostnader for forbrukerne. I den forbindelse vurderte departementet å utvide kompetansen til Forbrukertvistutvalget (FTU), men på bakgrunn av stor arbeidsbelastning ble det ikke fremmet forslag om dette. FTU er et lovbasert tvisteløsningsorgan (lov nr. 18/1978 – forbrukertvistloven) som behandler saker etter forbrukerkjøpsloven, håndverkertjenesteloven og angrerettloven. Klagebehandlingen er gratis for forbrukeren og vedtakene til FTU får virkning som dommer, dersom de ikke bringes inn for domstolene innen en 4-ukers frist.

Når det gjelder tvister om timeshare over landegrense innen EØS-området, vil Forbruker Europa kunne bistå norske forbrukere. Forbruker Europa er tilknyttet både det norske Forbrukerrådet og det europeiske nettverket for utenomrettslig tvisteløsning (ECC-net). Hvis en norsk forbruker har kjøpt timeshare i for eksempel Spania, vil Forbruker Europa kunne hjelpe forbrukeren med å få klagen behandlet i den relevante spanske klagenemnda.

15.2 Departementets vurderinger

Artikkel 14 nr. 1 krever ingen regelverksendring. Departementet vil på vanlig måte sørge for informasjonstiltak i forbindelse med ikrafttreddelsen av den nye loven.

Artikkel 14 nr. 2 inneholder ikke noe absolutt krav om at det skal finnes utenomrettslige tvisteløsningsordninger for tvister etter direktivet. Det som kreves er at medlemslandene skal oppmuntre til slike ordninger.

Departementet er positiv til at det opprettes en eller flere frivillige klagenemnder på området for den nye loven. Likevel er dette formodentlig uaktuelt pga. at det ikke finnes en organisert bransje i Norge som kan ta tak i dette.

Et offentlig utvalg har nylig gjennomgått ordninger for å løse forbrukertvister, jf. NOU 2010:11 Nemndsbehandling av forbrukertvister. Utredningen ble overlevert til Barne-, likestillings og inkluderingsdepartementet den 29. november 2010, og ble sendt på høring 2. februar 2011. Utvalget går blant annet inn for å utvide saksområdet til FTU til å gjelde kjøp og salg av bolig (saker etter avhendingslova og bustadsoppføringlova). Så vidt departementet er kjent med har utvalget så vidt berørt timehare o.l. i sine drøftinger, men det er ikke nedfelt noe i rapporten om dette. Det foreslås heller ingen utvidelse av kompetansen til FTU til å omfatte timehareprodukter mv.

Departementet er foreløpig i tvil om det er et reelt behov for å legge saker etter det nye timeshare-direktivet inn under FTU, men ber spesielt om høringsinstansenes synspunkter på dette.

Tidspartloven § 4 første ledd sier at avtaler om voldgift bare er bindende dersom avtalen er inngått etter at tvisten oppstod. Etter voldgiftsloven (lov nr. 25/2004) § 11 første ledd er voldgiftsavtale inngått før tvisten oppstod ikke bindende for forbrukeren. En egen bestemmelse om dette i den nye tidspartloven er derfor overflødig, og departementet foreslår at tidspartloven § 4 første ledd ikke videreføres.

16 Sanksjoner – artikkel 15

Artikkel 15 bestemmer at egnede, forholdsmessige sanksjoner skal fastsettes. Tilsvarende er nevnt i fortalen punkt 19. Direktivet gir medlemslandene stor grad av frihet til hvordan myndighetene sørger for at regelverket etterleves.

Som nevnt i punkt 14 ovenfor, mener departementet at Forbrukerombudets tilsyn etter markedsføringsloven oppfyller direktivets krav.

Dessuten foreslår departementet at avtalen blir ugyldig dersom formkravene ikke oppfylles, jf. utkastet § 7 siste ledd.

17 Lovens stedlige virkeområde

Når det gjelder lovens stedlige virkeområde, bestemmer dagens lov § 1 annet ledd at loven gjelder for Svalbard og Jan Mayen. Kongen kan likevel (ved forskrift) bestemme at hele eller deler av loven ikke skal gjelde for disse områdene, og gi særlige regler av hensyn til de stedlige forhold. Paragraf 9 annet ledd om språkkrav i timeshareavtalen får likevel ikke anvendelse på Svalbard.

Hovedreglene etter lovene om Svalbard og Jan Mayen er at norsk privatrett, strafferett og den norske rettspleien skal gjelde når annet ikke er fastsatt. Både den gjeldende tidspartloven og forslaget her inneholder både privatrettslige og offentligrettslige regler.

Departementet ser foreløpig ikke grunn til å endre på virkeområdet til loven, men ser at unntaket for språkkrav kan virke kompliserende. Unntaksregelen foreslås derfor ikke videreført. Det vises til utkastet § 1 annet ledd.

18 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forpliktelsene etter den gjeldende tidspartloven utvides til å gjelde flere typer produkter enn timehare, og vil slik sett kunne føre til økonomiske og administrative konsekvenser for næringslivet. Forpliktelsene følger av EØS-avtalen, og direktivet medfører at norske næringsdrivende som omfattes av direktivet får samme regelverk å forholde seg til som næringsdrivende i andre EØS-land. Departementet har ikke kartlagt bransjen, men har inntrykk av at det ikke er noen stor bransje i Norge.

Forslagene vil styrke forbrukerrettighetene på flere punkter. Men siden norske forbrukere hovedsakelig kjøper timehare og lignende i andre land, særlig Spania, Hellas og Portugal, er det ikke sikkert den norske reguleringen i seg selv får så stor betydning. Det kan imidlertid styrke forbrukernes tillit til bransjen at det i prinsippet skal være de samme forbrukerrettighetene på dette området innen EØS-området.

Forslagene retter seg hovedsakelig mot private rettssubjekter og antas ikke å få økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.

19 Merknader til de enkelte bestemmelser

Kapittel 1 alminnelige bestemmelser

Til § 1 Virkeområde

Første ledd angir lovens saklige virkeområde. For det første gjelder loven avtaler mellom næringsdrivende og forbrukere, som defineres i § 2 bokstav e og f. Avtaler mellom privatpersoner reguleres dermed ikke av loven.

Loven gjelder fire forskjellige avtaletyper, som regnes opp i bokstav a til d, dvs. om tidsparter, langtidsferieprodukter, videresalg og bytte. Disse avtaletypene er videre definert i § 2 bokstav a til d.

Loven er ment å uttømmende regulere de fire avtaletypene innenfor direktivets virkeområde. Direktivet regulerer bare visse aspekter ved disse avtaletypene. Der en er utenfor dette virkeområdet vil andre regler kunne komme i tillegg. Et eksempel på dette er avtalerett (om inngåelse og gyldighet av avtaler etc.). Videre vil de generelle markedsføringsreglene etter EU-direktivet om urimelig handelspraksis, som er inntatt i markedsføringsloven, gjelde i tillegg (jf. henvisningen til dette i direktivets fortale punkt 9).

Annet ledd gjelder lovens geografiske virkeområde. Departementet foreslår å videreføre gjeldene rett ved at loven gjelder for Svalbard og Jan Mayen. Det vises ellers til punkt 17 i de generelle merknadene.

Til § 2 Definisjoner

Bokstav a til h definerer sentrale begreper i loven, som tilsvarer direktivets. For å sikre en korrekt implementering av direktivet, foreslår departementet å legge seg nært opp til ordlyden i direktivet for de fleste av definisjonene.

I *bokstav a* defineres *avtale om tidspart*. I direktivet brukes betegnelsen ”avtale om deltidsbruksrett”. Departementet foreslår likevel å videreføre begrepet *tidspart*, som brukes i dagens lov og som dekker det engelske begrepet ”timeshare”.

Bokstav a tilsvarer ellers ordrett definisjonen i direktivet artikkel 2 nr. 1 bokstav a. Hva som omfattes er nærmere behandlet i punkt 4.2.

Bokstav b definerer *avtale om langtidsferieprodukt*. Ordlyden tilsvarer definisjonen i direktivet artikkel 2 nr. 1 bokstav b. Hva som omfattes er behandlet i punkt 4.3.

Bokstav c og d definerer *avtaler om henholdsvis videresalg og bytte*, se punkt 4.4 om innholdet i disse begrepene.

Bokstav e definerer begrepet *næringsdrivende*. Ordlyden tilsvarer den i direktivet artikkel 2 nr. 1 bokstav e, men er likevel forkortet ved å sløyfe ”forretnings-, håndverks- eller yrkesvirksomhet”. Departementet mener at ”næringsvirksomhet” er dekkende nok for lovens formål, og at ”forretnings-, håndverks- eller yrkesvirksomhet” er å betrakte som eksempler på næringsvirksomhet. Begrepet næringsvirksomhet er ment å tilsvare den vanlige forståelsen av begrepet etter juridisk teori og rettspraksis, samt annen forbrukerlovgivning. Sentralt er at formålet med virksomheten er å oppnå økonomisk fortjeneste. Videre stilles krav om at virksomheten er av en viss varighet og omfang.

Bokstav f definerer begrepet *forbruker*. Definisjonen er den samme som er brukt i norsk rett for øvrig. I forbindelse med vedtagelsen av forbrukerkjøpsloven, ble det innført et enhetlig forbrukerbegrep i flere lover, jf. Ot.prp. nr. 44 (2001-2002)

punkt 3.3. Selv om ordlyden i den norske definisjonen avviker noe fra direktivet, legger departementet til grunn at innholdet er det samme.

Bokstav g definerer begrepet *tilknyttet avtale* og tilsvarer direktivets definisjon i artikkel 2 nr. 1 bokstav g.

Bokstav h inneholder en definisjon av begrepet *varig medium*, som tilsvarer direktivet artikkel 2 nr. 1 bokstav h. Begrepet omfatter tradisjonell skrift på papir, men også elektroniske media, forutsatt at vilkårene til uforanderlighet mv. er oppfylt. For eksempel kan informasjonen gjengis elektronisk på pdf-filer som kan lagres hos forbrukeren på minnepinner, harddisker etc. Begrepet antas å skulle forstås på tilsvarende måte som i andre direktiver og den vanlige forståelsen i norsk rett ellers, for eksempel i angrerettloven. I sistnevnte er det lagt til grunn at nettsider ikke oppfyller kravene til ”varig medium”, da informasjonen her kan forandres av den næringsdrivende fra dag til dag.

Til § 3 Lovens ufravikelighet

Bestemmelsen fastslår at loven ikke kan fravikes til skade for forbrukeren. Vilkår som gir forbrukeren dårligere vern kan dermed ikke gjøres gjeldende.

Bestemmelsen tilsvarer tidspartloven § 3 og gjennomfører direktivet artikkel 12 nr. 1.

Til § 4 Lovvalg utenfor EØS-området

Bestemmelsen gjennomfører direktivet artikkel 12 nr. 2 og beskytter forbrukeren mot visse lovvalgsklausuler. I hovedsak er dette en videreføring av tidspartloven § 5.

Dersom det i avtalen er tatt med vilkår om at tvister skal løses etter retten i et land utenfor EØS-området, må det foretas en konkret vurdering av om det er den norske loven eller retten i vedkommende land som gir forbrukeren best beskyttelse. Den norske loven skal legges til grunn i den grad dette gir forbrukeren bedre beskyttelse. Forutsetningen er at den faste eiendommen ligger innenfor EØS-området, eller at den næringsdrivende er etablert i eller retter virksomheten mot et EØS-land.

Lovvalgs- eller vernetingsklausuler (hvor søksmål kan reises) som finnes urimelige overfor forbrukere, vil videre kunne forbys eller settes til side etter henholdsvis markedsføringsloven § 22 og avtaleloven § 36 jf. § 37.

Spørsmålene er behandlet i punkt 13 ovenfor.

Kapittel 2 den næringsdrivendes opplysningsplikt

Til § 5 Opplysningsplikt før avtaleinngåelse

Bestemmelsen gjennomfører direktivet artikkel 4 og skal sørge for at forbrukeren får nødvendig og relevant informasjon før kjøpsbeslutningen.

Første og annet ledd gjennomfører direktivet artikkel 4 nr. 1, jf. vedleggene I-IV. Det stilles krav til at den næringsdrivende gir forhåndsinformasjon i form av standardopplysningsskjemaer, ett for hver av avtaletypene som er omfattet av direktivet. Opplysningene i skjemaenes del 1 og 2 må gis i selve skjemaene, mens opplysningene i del 3 kan gis i brosjyrer etc. hvis de ikke er innarbeidet i skjemaene. I sistnevnte tilfelle må det da opplyses om hvor tilleggsopplysningene kan innhentes.

I § 5 første ledd bokstav a til i har departementet gjengitt rammene for opplysningsplikten, dvs. hovedinnholdet i skjemaene. De ulike opplysningsskjemaene som skal brukes vil bli fastsatt ved forskrift med hjemmel i annet ledd. Utkast til slik forskrift er tatt med i dette høringsnotatet bak lovforslaget.

Siden direktivet bygger på totalharmonisering, må skjemaene brukes som de er og kan ikke endres, og opplysningsplikten er uttømmende angitt. Dette er likevel ikke til hinder for at den næringsdrivende frivillig kan gi andre opplysninger i tillegg utenom skjemaene, selv om loven ikke krever det.

Informasjonen skal gis i ”god tid” før avtalens inngåelse. En avtaleinngåelsesprosess kan forløpe på forskjellige måter, og det kan være glidende overganger mellom markedsføring, tilbud, forhandlinger og bindende aksept. Departementet vil anta at opplysningene må gis senest når den næringsdrivende inngir et bindende tilbud. Begrepet ”god tid” bør ellers tolkes i lys av formålet med bestemmelsen, dvs. at forbrukeren får nødvendig og relevant informasjon slik at han eller hun kan ta en veloverveid kjøpsbeslutning.

Tredje ledd gjennomfører artikkel 4 nr. 2 og angir at opplysningene skal gis kostnadsfritt og på papir eller annet varig medium som definert i § 2 bokstav h.

Fjerde ledd gjennomfører artikkel 4 nr. 3 og gjelder språket opplysningene skal gis på. Forbrukeren kan velge mellom språket i bostedslandet eller der vedkommende er statsborger, forutsatt at dette er et offisielt språk i et av EØS-landene (de offisielle språkene i EU-landene + norsk og islandsk).

Opplysningsplikt før avtaleinngåelse er behandlet i de alminnelige merknadene punkt 6 ovenfor.

Til § 6 Markedsføring

Bestemmelsen gjennomfører direktivet artikkel 3. I fortalen punkt 9 vises det til at direktiv 2005/29/EF om urimelig handelspraksis forbyr villedende, aggressiv og annen urimelig handelspraksis overfor forbrukere. Videre står det at ”*I betraktning av produktenes art og handelspraksisen i forbindelse med deltidsbruksrett, langtidsferieprodukter, videresalg og bytte bør det vedtas mer detaljerte særlige bestemmelser om opplysningskrav og salgsarrangementer...*”. Direktivet om urimelig handelspraksis er gjennomført i markedsføringsloven, og disse generelle markedsføringsreglene kommer i tillegg til artikkel 3 om markedsføring av tidsparter mv.

Første ledd gjelder markedsføring i form av reklame som spres i ulike media, herunder annonser, superboards, TV-reklame, direkteklame i posten etc. I slike tilfeller er den næringsdrivende forpliktet til å opplyse om muligheten til å få forhåndsinformasjonen etter § 5 og hvor den kan fås. Bestemmelsen tilsvarer direktivet artikkel 3 nr. 1.

Annet ledd gjelder markedsføring på salgsarrangementer etc. der den næringsdrivende (eller dennes representant) og forbrukere er personlig til stede. Det kan være tale om salg utenfor fast utsalgssted i angrerettlovens forstand, for eksempel salg på messer, hoteller etc. Siden det nye timeharedirektivet inneholder særlige bestemmelser om opplysningsplikt og angrerett, vil salgsarrangementer for timeshare etc. unntas fra angrerettlovens virkeområde (som i dag), jf. lovutkastet her § 17 nr. 2.

Etter direktivet artikkel 3 nr. 2 skal den næringsdrivende tydelig angi i innbydelsen arrangementets kommersielle art. Det følger imidlertid allerede av markedsføringsloven § 3 første ledd at all markedsføring tydelig skal fremstå som sådan. Departementet er derfor i tvil om artikkel 3 nr. 2 bør lovfestes. Eventuelt kan direktivets bestemmelse, mest av pedagogiske hensyn, lovfestes i § 6 annet ledd. Foreløpig er bestemmelsen satt i klammer i lovutkastet her, og departementet ber om høringsinstansenes synspunkter, jf. punkt 7.2 ovenfor. Uansett skal den lovpålagte forhåndsinformasjonen etter § 5 være tilgjengelig for forbrukeren til enhver tid under arrangementet, jf. direktivet artikkel 3 nr. 3.

Tredje ledd forbyr å markedsføre tidsparter som en investering. Bestemmelsen gjennomfører artikkel 3 nr. 4. Direktivet går ikke nærmere inn på hvordan bestemmelsen skal forstås, men bakgrunnen er formodentlig at man innen EU har erfart mye villedende markedsføring på dette punkt. Departementet legger likevel til grunn at direktivet tar sikte på å ramme markedsføring som ”økonomisk” investering, ikke som en investering i ens ”velbefinnende” eller lignende ikke-økonomiske interesser.

Kapittel 3 Avtalens form og innhold

Til § 7 Formkrav

Bestemmelsen gjennomfører artikkel 5 nr. 1 og 5.

Etter *første ledd* skal avtalen utformes skriftlig på papir eller et annet varig medium og undertegnes av begge parter. "Varig medium" er definert i § 2 bokstav h og åpner for at avtalen kan opprettes elektronisk. Avtalen kan også "underskrives" av partene ved hjelp av elektronisk signatur, jf. lov nr. 81/2001 om elektronisk signatur (esignaturloven) § 6.

Annet ledd stiller krav til språket avtalen skal utformes på. Som for forhåndsopplysningene etter § 5 fjerde ledd, kan forbrukeren velge mellom språket i landet der vedkommende er bosatt eller er statsborger, forutsatt at dette er et offisielt språk i en EØS-stat. Dersom en tidspartavtale gjelder en særskilt eiendom i en annen EØS-stat, skal den næringsdrivende i tillegg utlevere en autorisert oversettelse av avtalen til et offisielt språk i dette landet. Sistnevnte regel er ikke obligatorisk etter direktivet, men en mulighet etter direktivet artikkel 5 nr. 1 bokstav b. Dette følger også av den gjeldende tidspartloven § 9 annet ledd.

Tredje ledd angir at forbrukeren skal få en kopi av avtalen når den inngås. Tidspunktet når forbrukeren mottar avtalen er et viktig element i beregningen av angrefristen etter § 12 (både fristens utgangspunkt og siste utløpsfrist).

Fjerde ledd angir at avtale som ikke er opprettet i samsvar med formkravene i første og annet ledd, ikke er bindende for forbrukeren. Dette er en videreføring av gjeldende rett, jf. tidspartloven § 9 fjerde ledd. Selv om bestemmelsen ikke følger direkte av direktivet, vil den etter departementets syn være en passende sanksjon etter artikkel 15. Departementet viser også til at direktivet ikke berører "alminnelige avtalerettslige skritt", se artikkel 1 nr. 2 bokstav a.

Til § 8 Avtalens innhold

Bestemmelsen gjennomfører direktivet artikkel 5 nr. 2, 3 og 4.

Første ledd angir at forhåndsopplysningene etter § 5 skal tas inn i avtalen og regnes som en del av denne. Opplysningene/avtalevilkårene kan bare endres på visse vilkår som nærmere angis. Bestemmelsen tilsvarende det tidligere direktivet artikkel 3 nr. 2, som er gjennomført i tidspartloven § 10 annet ledd. Bestemmelsen medfører at den næringsdrivende i stor grad er bundet av opplysningene som gis før avtalen inngås, herunder i markedsføringen. Næringsdrivende skal ikke gjennom å ta inn mer eller mindre vanskelig tilgjengelige bestemmelser i avtalen uten videre kunne ta tilbake det som er lovet før avtalen inngås.

Annet ledd tilsvarer direktivet artikkel 5 nr. 3 og bestemmer at avtalen også skal inneholde partenes navn, adresse, underskrift, dato og sted for avtalens inngåelse.

Tredje ledd foreskriver at vilkårene om angreretten, angrefristen og forbudet mot forskuddsbetaling skal underskrives separat. Dermed skal det settes et særskilt fokus på disse kjernerettighetene etter direktivet og loven. Dette er for øvrig opplysninger den næringsdrivende er forpliktet til å opplyse om før avtaleinngåelsen etter § 5 første ledd bokstav g og h.

Etter *fjerde ledd* skal avtalen inneholde et særskilt standskjema om angrerett, som fastsettes ved forskrift. Dette er standardskjemaet i direktivets vedlegg V, se utkastet til forskrift vedlegg V som er inntatt etter lovforslaget i høringsnotatet her.

Ellers vises det til de alminnelige merknadene i punkt 8 ovenfor.

Kapittel 4 Betaling og sikkerhetsstillelse

Til § 9 Forbud mot forskuddsbetaling

Bestemmelsen gjennomfører direktivet artikkel 9. Det vises til de alminnelige merknadene i punkt 10 ovenfor.

Til § 10 Sikkerhetsstillelse ved tidspartanlegg under oppføring

Bestemmelsen er en videreføring av tidspartloven § 13 annet og tredje ledd. Grunnlaget er direktivet vedlegg I, del 3. nr 3 siste strekpunkt (standardopplysningsskjemaet for avtaler om tidsparter). Det vises ellers til punktene 10.1 og 10.3 ovenfor.

Til § 11 Betaling og oppsigelse av avtaler om langtidsferieprodukter

Bestemmelsen gjennomfører direktivet artikkel 10. Bl.a. er det krav om en betalingsplan, at betalingene skal deles inn i like store årlige avdrag og at den næringsdrivende skal sende betalingsvarsel minst 14 dager før hvert årlige forfall. Fra og med det andre årlige betalingsvarselet, kan forbrukeren trekke seg fra avtalen med 14 dagers varsel. Det vises til merknadene i punkt 11.

Kapittel 5 Angrerett og oppheving av tilknyttede avtaler

Til § 12 Rett til å gå fra avtalen (angrerett)

Bestemmelsen gjennomfører direktivet artikkel 6. Angreretten gjelder for alle avtaletypene som er omfattet av loven, dvs. avtaler om tidsparter, langtidsferieprodukter, videresalg og bytte.

Første ledd angir for det første at angreretten er ubetinget, dvs. at forbrukeren ikke trenger å oppgi noen grunn for å gå fra avtalen. Bruk av angreretten skal også være kostnadsfri for forbrukeren, dvs. at den næringsdrivende ikke kan kreve noen form for "avbestillingsgebyr", erstatning eller liknende om forbrukeren går fra avtalen, jf. § 14 første ledd.

Angrefristen er i utgangspunktet 14 kalenderdager dersom den næringsdrivende oppfyller sin opplysningsplikt etter loven. Fristen beregnes fra enten tidspunktet avtalen inngås, eller tidspunktet der forbrukeren mottar kopi av avtalen (jf. § 7 tredje ledd) om dette skjer på en dag etter avtaleinngåelsen.

Annet ledd regulerer tilfeller hvor den næringsdrivende ikke oppfyller opplysningsplikten (standardskjemaene mv.) innen tidspunktet som følger av første ledd. Fristen begynner da å løpe først når forbrukeren mottar disse opplysningene.

Tredje ledd inneholder avskjæringsregler som sier når angrefristen uansett løper ut. Det settes dermed en stopp for angreretten på et visst tidspunkt, selv om 14-dagers fristen ikke har begynt å løpe. Ellers ville forbrukeren hatt angrerett i all fremtid, nettopp på grunn av at fristen ikke har begynt å løpe. Dersom det er opplysningene som skal gis før avtaleinngåelsen og som følger av standardopplysningsskjemaene som mangler, løper fristen ut senest etter tre måneder og 14 dager etter avtaleinngåelsen/forbrukeren mottar avtalen. Hvis det er det obligatoriske angreskjemaet som mangler, løper fristen uansett ut etter ett år og 14 dager. I det obligatoriske angrerettsskjemaet, jf. direktivets vedlegg V og utkast til forskrift vedlegg V, er disse reglene gjengitt.

Fjerde ledd gjennomfører direktivet artikkel 6 nr. 5 og er en særregel for bytteavtaler. Hvis en bytteavtale inngås sammen med en tidspartavtale, gjelder tidspartavtalens angrefrist for begge avtalene.

Til § 13 Melding om bruk av angreretten

Bestemmelsen gjennomfører direktivet artikkel 7. For å utøve angreretten må forbrukeren etter *første ledd* gi beskjed til den næringsdrivende om dette innen fristen, enten på papir eller et annet varig medium. Det vises til merknadene til definisjonen § 2 bokstav h om forståelsen av "varig medium". Kravet til

”skriftlighet” sikrer bevis dersom det skulle oppstå tvist om angreretten. Forbrukeren kan, men må ikke, bruke det obligatoriske angreskjemaet etter § 8 fjerde ledd, jf. utkast til forskrift vedlegg V.

Annet ledd presiserer at fristen anses overholdt dersom meldingen er sendt innen fristens utløp. I tilsvarende bestemmelse i tidspartloven § 15 står det videre at ”...og på en måte som forsvarlig er etter forholdene. Dette gjelder selv om meldingen blir forsinket eller på annen måte ikke kommer riktig frem.” De samme formuleringene som siteres her følger også av angrerettloven § 13 tredje ledd. Tilsvarende bestemmelser som legger risikoen på mottaker finnes i forbrukerkjøpsloven § 4, håndverkertjenesteloven § 4 og avhendingslova § 2-8. Departementet legger til grunn at bestemmelsen i lovforslaget her skal forstås på samme måte som for disse bestemmelsene.

Det presiseres videre at dersom fristen ender på lørdag, helligdag eller høytidsdag, forlenges fristen til førstkommende virkedag. Innen EU følger dette prinsippet av rådsforordning (EØF, Euratom) nr. 1182/71, som det vises til i direktivets fortale punkt 9. Videre følger prinsippet av tidspartloven § 15 tredje ledd og angrerettloven § 13 annet ledd, med litt forskjellige ordlyder. Departementet legger likevel til grunn at ordlyden i forslaget her skal forstås på samme måte. Det vises til lov 1947 nr. 1 om 1. og 17. mai som høgtidsdager og lov 1995 nr. 12 om helligdager og helligdagsfred om begrepene ”høytidsdag” og ”helligdag”.

Til § 14 Virkninger av bruk av angreretten

Første ledd gjennomfører direktivet artikkel 8.

Annet ledd er en videreføring av tidspartloven § 16 femte ledd og innebærer at den næringsdrivende skal betale forsinkelsesrente på eventuelle beløp som tilbakeføres forbrukeren i tilfeller der angrefristen forlenges pga. den næringsdrivendes forsømmelse. Bestemmelsen er bare aktuell der det er mottatt betaling før utløpet av angrefristen, for eksempel fordi partene har antatt at avtalen var fullstendig. Det vises til merknadene i punkt 9.3.

Angreretten er ellers behandlet i de alminnelige merknadene i punkt 9.

Til § 15 Oppheving av tilnyttede avtaler

Bestemmelsen gjennomfører direktivet artikkel 11. Det vises til merknadene i punkt 12.

Kapittel 6 Ikraftttredelse og endringer i andre lover

Til § 16 Ikraftttredelse og oppheving av tidligere lov

Det er for tidlig å si når loven vil tre i kraft etter *første ledd*. Det er ennå ikke avklart hvilken frist Norge vil få for å gjennomføre direktivet, jf. punkt 2.3 ovenfor. Fra samme tidspunkt loven trer i kraft, oppheves den gjeldende tidspartloven, jf. *annet ledd*.

Til § 17 Endringer i andre lover

I eiendomsmeglingsloven og angrerettloven er det vist til tidspartloven. Som en følge av at tidspartloven erstattes med ny lov om tidsparter, langtidsferieprodukter mv., må disse henvisningene oppdateres.

Lovutkast

Lov om tidsparter, langtidsferieprodukter mv.

Kapittel 1 Alminnelige bestemmelser

§ 1 Virkeområde

Loven gjelder avtaler som inngås mellom næringsdrivende og forbrukere om

- a) tidsparter,
- b) langtidsferieprodukter,
- c) videresalg av tidsparter og langtidsferieprodukter, og
- d) bytte av tidsparter.

Loven gjelder for Svalbard og Jan Mayen. Kongen kan likevel bestemme at hele eller deler av loven ikke skal gjelde, og gi særlige regler av hensyn til de stedlige forhold.

§ 2 Definisjoner

I denne lov menes med:

- a) avtale om tidspart: en avtale av over ett års varighet som gir en forbruker, mot et vederlag, rett til å benytte én eller flere innkvarteringer i flere enn én bruksperiode,
- b) avtale om langtidsferieprodukt: en avtale av over ett års varighet som gir en forbruker, mot et vederlag, hovedsakelig retten til å få rabatter eller andre fordeler i forbindelse med innkvartering, alene eller sammen med reise eller andre tjenester,
- c) avtale om videresalg: en avtale der en næringsdrivende mot et vederlag bistår en forbruker med å selge eller kjøpe en tidspart eller et langtidsferieprodukt,
- d) bytteavtale: en avtale der en forbruker mot et vederlag blir med i en bytteordning som gir forbrukeren tilgang til innkvartering eller andre tjenester i bytte mot at andre personer midlertidig får dra nytte av de rettigheter som den gjeldende tidspartavtalen medfører,
- e) næringsdrivende: enhver fysisk eller juridisk person som utøver næringsvirksomhet, og enhver som handler i vedkommendes navn eller på vedkommendes vegne,
- f) forbruker: en fysisk person som ikke hovedsakelig handler som ledd i næringsvirksomhet
- g) tilknyttet avtale: en avtale der forbrukeren mottar tjenester som er knyttet til en avtale om tidspart eller til en avtale om et langtidsferieprodukt, og som ytes av den næringsdrivende eller en tredjemann på grunnlag av en overenskomst med den næringsdrivende,
- h) varig medium: enhver innretning som gjør forbrukeren eller den næringsdrivende i stand til å lagre opplysninger som er rettet til denne personlig og på en slik måte at dette i framtiden vil være tilgjengelig i et tidsrom som er tilstrekkelig for opplysningenes formål og som tillater uendret gjengiving av de lagrede opplysningene.

§ 3 Lovens ufravikelighet

Loven kan ikke fravikes til skade for forbrukeren.

§ 4 Lovvalg utenfor EØS-området

Dersom lovgivning i et land utenfor EØS-området får anvendelse på avtalen, kan ikke forbrukeren fratas vernet etter loven her hvis:

- a) en av de berørte faste eiendommer befinner seg innenfor EØS-området, eller
- b) den næringsdrivende i forbindelse med en avtale som ikke direkte er knyttet til fast eiendom utøver næringsvirksomhet i et land innenfor EØS-området, eller retter sin virksomhet mot et slikt land.

Kapittel 2 Den næringsdrivendes opplysningsplikt

§ 5 Opplysningsplikt før avtaleinngåelsen

I god tid før det blir inngått en avtale som omfattes av denne loven, skal den næringsdrivende gi forbrukeren nøyaktige og tilstrekkelige opplysninger om følgende:

- a) den næringsdrivende som skal være part i avtalen,
- b) rettighetenes art og innhold,
- c) tidsrommet avtalen gjelder og vilkårene for oppheving av avtalen,
- d) beskrivelse av eiendommen etc. som avtalen gjelder,
- e) prisen, tilleggskostnader og andre utgifter,
- f) tjenestene som omfattes av avtalen,
- g) angreretten og angrefristens lengde etter § 12,
- h) forbudet mot forskuddsbetaling etter § 9,
- i) mulighetene for å delta i en bytteordning og utenrettslig tvisteløsning.

Departementet gir ved forskrift utfyllende bestemmelser om hvordan opplysningsplikten skal oppfylles, herunder at det skal brukes bestemte standardopplysningsskjema.

Den næringsdrivende skal kostnadsfritt fremlegge opplysningene på papir eller et annet varig medium som er lett tilgjengelig for forbrukeren.

Opplysningene skal gis på et offisielt språk i staten der forbrukeren har sitt bosted eller er statsborger. Dersom flere språk er aktuelle, kan forbrukeren velge språk, forutsatt at dette språket er et offisielt språk i en EØS-stat.

§ 6 Markedsføring

Ved markedsføring av produkter som omfattes av denne lov skal den næringsdrivende opplyse om muligheten til å få opplysningene som nevnt i § 5 første jf. annet ledd, og hvor opplysningene kan fås.

[Når avtaler som nevnt i § 1 tilbys en forbruker personlig på markedsførings- eller salgsarrangement, skal den næringsdrivende tydelig angi i innbydelsen arrangementets kommersielle formål og art.] Opplysningene som nevnt i § 5 første jf. annet ledd skal være tilgjengelige for forbrukeren til enhver tid under arrangementet.

Det er forbudt å markedsføre tidsparter eller langtidsferieprodukter som en økonomisk investering.

Kapittel 3 Avtalens form og innhold

§ 7 Formkrav

Avtalen skal utformes skriftlig på papir eller på et annet varig medium og underskrives av begge parter.

Opplysningene skal gis på et offisielt språk i staten der forbrukeren har sitt bosted eller er statsborger. Dersom flere språk er aktuelle, kan forbrukeren velge språk, forutsatt at dette språket er et offisielt språk i en EØS-stat. Ved tidspartavtale som gjelder en særskilt eiendom som befinner seg i en annen EØS-stat, skal den næringsdrivende i tillegg utlevere en autorisert oversettelse av avtalen til et offisielt språk i dette landet.

Forbrukeren skal få kopi av avtalen når den inngås.

Avtale som ikke er opprettet i samsvar med første og annet ledd er ikke bindende for forbrukeren.

§ 8 Avtalens innhold

Avtaler om tidsparter, langtidsferieprodukter, videresalg og bytte skal inneholde opplysningene som nevnt i § 5 første, jf. annet ledd. Opplysningene skal regnes som en del av avtalen, og kan ikke endres med mindre partene uttrykkelig har avtalt endringene eller endringene er en følge av omstendigheter som den næringsdrivende ikke rår over og der følgende ikke kunne vært unngått selv om det ble utvist tilbørlig aktsomhet. Endringene skal i så fall meddeles forbrukeren skriftlig eller på et annet varig medium før avtalen inngås, og endringene skal fremgå uttrykkelig av avtalen.

Videre skal avtalen inneholde

- a) partenes navn, adresse og underskift
- b) dato og sted for avtalens inngåelse.

Avtalebestemmelser om angreretten, angrefristens lengde og forbudet mot forskuddsbetaling etter § 5 første ledd bokstav g og h skal forbrukeren underskrive særskilt.

Avtalen skal inneholde et særskilt standardskjema om angrerett, som fastsettes av departementet ved forskrift.

Kapittel 4 Betaling og sikkerhetsstillelse

§ 9 Forbud mot forskuddsbetaling

Ved avtaler om tidsparter, langtidsferieprodukter og bytte kan den næringsdrivende ikke kreve eller motta forskuddsbetaling, sikkerhetsstillelse, reservasjon av beløp på konto, eksplisitt anerkjennelse av gjeld, eller andre vederlag til den næringsdrivende eller en tredjeperson før angrefristen etter § 12 er løpt ut.

Ved avtaler om videresalg kan den næringsdrivende ikke kreve eller motta forskuddsbetaling, sikkerhetsstillelse, reservasjon av beløp på konto, eksplisitt anerkjennelse av gjeld, eller andre vederlag til den næringsdrivende eller en tredjeperson før salget faktisk finner sted eller avtalen om videresalg er opphevet på annen måte.

§ 10 Sikkerhetsstillelse ved tidspartanlegg under oppføring

Dersom en tidspartavtale gjelder eiendom under oppføring, skal den næringsdrivende stille betryggende sikkerhet for forbrukerens økonomiske krav som følge av at avtalen heves på grunn av at boligen eller nødvendige fellestjenester forbrukeren skal ha tilgang til, ikke blir ferdigstilt til avtalt tidspunkt.

Departementet kan gi nærmere forskrifter om hvilken sikkerhet som skal stilles.

§ 11 Betaling og oppsigelse av avtaler langtidsferieprodukter

For avtaler om langtidsferieprodukter skal betalingen skje etter en betalingsplan. Den næringsdrivende kan ikke kreve eller motta betaling utover det

som følger av betalingsplanen. Betalingene, herunder eventuell medlemsavgift, skal deles inn i like store årlige avdrag. Den næringsdrivende skal sende skriftlig betalingsvarsel på papir eller et annet varig medium, minst 14 dager før hver forfallsdato.

Fra og med betalingen av det andre avdraget kan forbrukeren trekke seg fra avtalen [om langtidsferieprodukt] dersom forbrukeren gir melding til den næringsdrivende om dette innen 14 dager etter mottak av betalingsvarselet for hvert avdrag. Den næringsdrivende kan ikke kreve noen form for vederlag eller erstatning dersom forbrukeren sier opp avtalen etter denne bestemmelsen.

Kapittel 5 Angrerett og oppheving av tilknyttede avtaler

§ 12 Rett til å gå fra avtalen (angrerett)

Forbrukeren kan gå fra avtaler om tidsparter, langtidsferieprodukter, videresalg og bytte uten å oppgi grunn innen 14 dager etter

- a) avtalens inngåelse, eller
- b) fra den dagen forbrukeren mottar avtalen dersom denne mottas senere enn ved avtalens inngåelse.

Fristen på 14 dager begynner likevel ikke å løpe før forbrukeren mottar alle opplysningene som nevnt i § 5 første ledd, jf. annet ledd og obligatorisk angreskjema etter § 8 fjerde ledd.

Dersom opplysningene som nevnt i § 5 første ledd jf. annet ledd mangler, løper angrefristen uansett ut tre måneder og 14 dager etter tidspunktet som følger av første ledd. Dersom obligatorisk angreskjema etter § 8 fjerde ledd mangler, løper fristen uansett ut etter ett år og 14 dager etter tidspunktet som følger av første ledd.

Dersom forbrukeren tilbys en avtale om bytte sammen med og samtidig som en tidspartavtale, skal angrefristen for begge avtalene beregnes som for tidspartavtalen.

§ 13 Melding om bruk av angreretten

Dersom forbrukeren vil gjøre angreretten etter § 12 gjeldende, skal det gis melding til den næringsdrivende om dette på papir eller et annet varig medium innen utløpet av fristen. Forbrukeren kan bruke standard angreskjema som den næringsdrivende har gitt etter § 8 fjerde ledd.

Fristen anses overholdt dersom meldingen er sendt innen fristens utløp. Ender fristen på en lørdag, helligdag eller høytidsdag, forlenges fristen til førstkommande virkedag.

§ 14 Virkninger av bruk av angreretten

Når forbrukeren benytter seg av angreretten faller partenes plikt til å oppfylle avtalen bort. Den næringsdrivende kan ikke kreve noen form for vederlag eller erstatning for utgifter som vedkommende direkte eller indirekte har hatt i forbindelse med kontrakten.

Dersom avtalen fragås etter § 12 tredje ledd og det er mottatt vederlag som skal betales tilbake, kan forbrukeren kreve forsinkelsesrente etter lov 17. desember nr. 100 fra den dagen betalingen ble mottatt.

§ 15 Oppheving av tilnyttede avtaler

Dersom forbrukeren går fra en avtale om tidspart eller langtidsferieprodukt, skal eventuelle tilknyttede bytteavtaler eller andre tilknyttede avtaler oppheves automatisk og kostnadsfritt for forbrukeren.

Avtaler om kreditt som bevilges forbrukeren av den næringsdrivende eller av en tredjepart på grunnlag av en avtale mellom tredjeparten og den næringsdrivende i anledning en avtale som omfattes av denne loven skal oppheves automatisk og kostnadsfritt for forbrukeren ved bruk av angreretten etter § 12 eller oppsigelsesretten eller § 11 annet ledd. Er kredittavtalen helt eller delvis oppfylt fra noen av partene, skal det mottatte tilbakeføres. Den næringsdrivende skal gi melding til eventuell tredjepart umiddelbart etter at melding om fragåelse av avtalen er mottatt.

Kapittel 6 Ikraftsetting, oppheving av tidligere lov og endringer i andre lover

§ 16 Ikraftsetting og oppheving av tidligere lov

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

Fra samme tidspunkt oppheves lov 13. juni 1997 nr. 37 om salg av tidsparter i fritidsbolig (tidspartloven).

§ 17 Endringer i andre lover

Fra den tid loven trer i kraft gjøres følgende endringer i andre lover:

1. I lov 29. juni 2007 nr. 73 om eiendomsmegling skal § 1-2 lyde:

§ 1-2. Virkeområde

(1) Loven får anvendelse for eiendomsmeglingsvirksomhet som utøves i Norge. Kongen kan bestemme at loven også skal gjelde for virksomhet som utøves på Svalbard eller Jan Mayen.

(2) Med eiendomsmegling menes å opptre som mellommann, herunder å forestå oppgjør, ved

1. omsetning av fast eiendom, herunder eierseksjon og ideell andel i fast eiendom,
2. inngåelse og overdragelse av feste- eller leiekontrakt til fast eiendom, med unntak av kontrakter som omfattes av lov 25. juni 1965 nr. 1 om forpakting,
3. omsetning av borettslagsandel og av aksje, andelsbrev, pantebrev eller annet atkomstdokument med tilknyttet leierett eller boret til bolig eller annet areal i bebygget eiendom,
4. omsetning av parter i selskap, jf. lov 21. juni 1985 nr. 83 om ansvarlige selskaper og kommandittselskaper (selskapsloven) § 1-2 første ledd bokstav a, eller aksjer i aksjeselskap eller allmennaksjeselskap, jf. lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper (aksjeloven) og lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper (allmennaksjeloven), som ikke er børsnoterte, dersom omsetningen hovedsakelig tar sikte på overdragelse av eiendom eller rettighet som nevnt i nr. 1 til 3,
5. *omsetning av tidsparter som gjelder fast eiendom og faller inn under lov [dato] om tidsparter, langtidsferieprodukter mv.*

(3) Som mellommann etter annet ledd nr. 2 regnes enhver som driver inn- og utleievirksomhet med det formål å formidle feste- eller leiekontrakt til fast eiendom.

(4) Som eiendomsmegling regnes ikke formidling av avtale om utleie av hytte eller privatbolig eller rom i slike til fritidsformål, samt formidling av rom i hoteller, herberger mv. for overnatting eller opphold. Unntaket omfatter ikke tidsparter *som gjelder fast eiendom og faller inn under lov [dato] om tidsparter, langtidsferieprodukter mv.*

(5) Som eiendomsmegling etter annet ledd regnes ikke tjenester som utøves for foretak innen samme konsern, jf. aksjeloven og allmennaksjeloven § 1-3, eller for foretak innen en gruppe med tilsvarende tilknytning mellom foretakene, dersom den aktuelle eiendommen ikke helt eller delvis er egnet brukt til bolig- eller fritidsformål.

(6) Når det i denne lov brukes betegnelse kjøp, handel, salg o.l., inngår også de øvrige erverv som nevnt i annet ledd.

2. I lov 21.12.2000 nr. 105 om opplysningsplikt og angrerett ved fjernsalg og salg utenfor fast utsalgssted (angrerettloven) skal § 2 lyde:

§ 2. Unntak fra lovens virkeområde

Loven gjelder ikke for:

- a) salg av varer og andre tjenester enn finansielle tjenester fra salgsautomater og automatiserte forretningslokaler
- b) salg utenfor fast utsalgssted når den samlede kontraktssummen inkludert frakt- og tilleggskostnader som forbrukeren skal betale er under kr 300
- c) auksjonssalg av varer og andre tjenester enn finansielle tjenester. Loven gjelder likevel når det er lagt opp til at budgivningen utelukkende skal skje ved fjernkommunikasjon, og gjelder annet enn brukte varer og særskilt tilvirkede gjenstander. Loven gjelder uansett når auksjonssalg skjer som ledd i en salgsutflukt arrangert av den næringsdrivende eller tjenesteyteren
- d) avtaler om salg eller oppføring av fast eiendom eller avtaler som gjelder rettigheter i fast eiendom, bortsett fra utleie. Som salg av fast eiendom regnes også salg av adkomstdokumenter med tilknyttet leierett eller boret i bolig
- e) avtaler som omfattes av lov [dato] om *tidsparter, langtidsferieprodukter mv.*, og henvendelser med sikte på inngåelse av slike avtaler
- f) salg utenfor fast utsalgssted dersom selgeren eller tjenesteyteren oppsøker forbrukeren etter dennes uttrykkelige anmodning, og avtalen angår en vare eller tjeneste som omfattes av forbrukerens henvendelse, eller en vare eller tjeneste som er direkte forbundet med denne

Utkast til forskrift om standard opplysningsskjemaer etter lov om tidsparter, langtidsferieprodukter mv.

Fastsatt av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet [dato] med hjemmel i lov om tidsparter, langtidsferieprodukter mv. § 5 annet ledd og § 8 fjerde ledd.

§ 1 Standard opplysningsskjemaer

For å oppfylle opplysningsplikten etter lov om tidsparter, langtidsferieprodukter mv. § 5 første ledd, skal den næringsdrivende gi forbrukeren opplysninger som følger:

- a) for avtaler om tidsparter: ved bruk av standardopplysningsskjemaet i vedlegg I samt opplysningene i del 3 i skjemaet,
- b) for avtaler om langtidsferieprodukter: ved bruk av standardopplysningsskjemaet i vedlegg II samt opplysningene i del 3 i skjemaet,
- c) for avtaler om videresalg: ved bruk av standardopplysningsskjemaet i vedlegg III samt opplysningene i del 3 i skjemaet,
- d) for bytteavtaler: ved bruk av standardopplysningsskjemaet i vedlegg IV samt opplysningene i del 3 i skjemaet.

§ 2 Standard obligatorisk angreskjema

Etter lov om tidsparter, langtidsferieprodukter mv. § 8 fjerde ledd, skal den næringsdrivende gi forbrukeren et standard angreskjema som fastsatt i vedlegg V. Den næringsdrivende skal fylle inn de relevante opplysningene før skjemaet undertegnes.

STANDARDOPPLYSNINGSSKJEMA FOR AVTALER OM TIDSPARTER

Del 1:

Navn, adresse og rettslig status til den eller de næringsdrivende som skal være part i avtalen:
Kort beskrivelse av produktet (f.eks. beskrivelse av den faste eiendommen): Rettigheten(e)s nøyaktige art og innhold:
Nøyaktig angivelse av det tidsrom rettigheten som avtalen gjelder, kan utøves og, om nødvendig, tidsrommets varighet: Den dagen forbrukeren kan begynne å utøve sin rett i henhold til avtalen: Dersom avtalen gjelder en særlig eiendom som er under oppføring, datoen for når innkvarteringen og tjenestene/anlegget vil stå ferdig/være tilgjengelig:
Den prisen forbrukeren skal betale for å erverve rettigheten(e): Oversikt over obligatoriske tilleggskostnader som følger av avtalen; kostnadenes type og størrelse (f.eks. årsavgifter, andre tilbakevendende avgifter, særlige avgifter, lokale skatter):
Et sammendrag av de viktigste tjenestene som er tilgjengelige for forbrukeren (f.eks. elektrisitet, vann, vedlikehold, renovasjon) og et anslag av det beløp som forbrukeren må betale for disse tjenestene:
Et sammendrag av de anlegg som er tilgjengelige for forbrukeren (f.eks. svømmebasseng eller badstue): Inngår disse anleggene i ovennevnte kostnader? Hvis ikke angis hva som inngår og hva som må betales for:
Er det mulig å delta i en bytteordning? I så fall angis navnet på bytteordningen: Kostnader for medlemskap/bytte:
Har den næringsdrivende skrevet under på en eller flere atferdsregler, hvor finnes i så fall disse?

Del 2:

Alminnelige opplysninger:
— Forbrukeren har rett til å trekke seg fra denne avtalen uten å måtte gi noen begrunnelse innen 14 kalenderdager etter avtalen eller en bindende foreløpig avtale inngås, eller mottak av disse avtalene, dersom det inntreffer senere. — Innenfor denne angrefristen er all forskuddsbetaling fra forbrukeren forbudt. Forbudet gjelder alle vederlag, også betaling, sikkerhetsstillelse, reservasjon av penger på konto, eksplisitt anerkjennelse av gjeld osv. Det omfatter ikke bare betaling til den næringsdrivende, men også til tredjemenn.

- Forbrukeren skal ikke bære andre kostnader eller forpliktelser enn de som framgår av avtalen.
- I samsvar med internasjonal privatrett kan en annen lovgivning enn lovgivningen i den medlemsstaten der forbrukeren er bosatt eller vanligvis bor, få anvendelse på avtalen, og eventuelle tvister kan bringes inn for andre domstoler enn domstolene i den medlemsstaten der forbrukeren er bosatt eller vanligvis bor.

Forbrukerens underskrift:

Del 3:

Tilleggsopplysninger som forbrukeren har rett til og hvor de kan innhentes (for eksempel i hvilket kapittel i en allmenn brosjyre), dersom de ikke angis nedenfor:

1. OPPLYSNINGER OM DE ERVERVEDE RETTIGHETENE

- Vilkårene for utøvelsen av den rettighet som avtalen gjelder, på den eller de medlemsstaters territorium der den eller de berørte eiendommen(e) ligger, og opplysninger om disse vilkårene er oppfylt og, dersom de ikke er oppfylt, hvilke vilkår som gjenstår å oppfylle.
- Dersom avtalen gir rett til å benytte en innkvartering som velges blant et utvalg av innkvarteringer, angis opplysninger om begrensninger i forbrukerens muligheter til når som helst å benytte en hvilken som helst innkvartering blant utvalget.

2. OPPLYSNINGER OM EIENDOMMENE

- Når avtalen gjelder en særlig, fast eiendom, en nøyaktig og utførlig beskrivelse av eiendommen og dens beliggenhet. Når avtalen gjelder flere eiendommer, en passende beskrivelse av eiendommene og deres beliggenhet. Når avtalen gjelder annen innkvartering enn fast eiendom, en passende beskrivelse av innkvarteringen og anleggene.
- De tjenester (f.eks. elektrisitet, vann, vedlikehold, renovasjon) som forbrukeren har eller kommer til å få tilgang til og vilkårene for disse.
- Eventuelle fellesanlegg, som svømmebasseng, badstue osv., som forbrukeren har eller kommer til å få tilgang til og vilkårene for dette.

3. TILLEGGSKRAV TIL INNKVARTERING UNDER OPPFØRING (når det er aktuelt)

- Hvor langt arbeidet er kommet med innkvarteringen, tjenester som vil gjøre den fullstendig funksjonell (gass, elektrisitet, vann og telefon) samt alle anlegg som forbrukeren vil ha tilgang til.
- Fristen for ferdigstillelsen av innkvarteringen og tjenestene som vil gjøre den fullstendig funksjonell (gass, elektrisitet, vann og telefon) samt et rimelig anslag av fristen for ferdigstillelsen av alle anlegg som forbrukeren vil ha tilgang til.
- Numret på byggetillatelsen og vedkommende myndigheters navn og fullstendige adresse.
- En sikkerhet for ferdigstillelse av innkvarteringen eller en sikkerhet for tilbakebetaling av eventuell betaling dersom innkvarteringen ikke ferdigstilles, og eventuelt vilkårene for slik sikkerhet.

4. OPPLYSNINGER OM KOSTNADENE

- En nøyaktig og passende beskrivelse av alle kostnader i forbindelse med avtalen om tidspart, hvordan disse kostnadene vil bli pålagt forbrukeren samt hvordan og når disse kostnadene kan komme til å øke. Metoden for å beregne kostnadene i forbindelse med benyttelsen av

eiendommen, obligatoriske lovfestede gebyrer (for eksempel skatter og avgifter) og fellesutgiftene til administrasjon (for eksempel forvaltning, vedlikehold og reparasjoner).

- Opplysninger om eventuelle avgifter, pantelån, servitutter eller andre heftelser ved innkvarteringen.

5. OPPLYSNINGER OM OPPHEVING AV AVTALEN

- Eventuelle opplysninger om ordningene for oppheving av tilknyttede avtaler og følgene av slik oppheving.
- Vilkårene for oppheving av avtalen, følgene av oppheving og opplysninger om kostnader som eventuelt påhviler forbrukeren som følge av slik oppheving.

6. TILLEGGSOPPLYSNINGER

- Opplysninger om hvordan vedlikehold, reparasjon samt administrasjon og drift av eiendommen organiseres, herunder hvorvidt og hvordan forbrukerne kan påvirke og delta i beslutninger om disse spørsmålene.
- Opplysninger om hvorvidt det er mulig å delta i en ordning med videresalg av de rettigheter avtalen gir, opplysninger om den gjeldende ordningen og en angivelse av kostnadene knyttet til videresalg gjennom denne ordningen.
- Opplysninger om det eller de språk som kan brukes i kommunikasjonen med den næringsdrivende om avtalen, for eksempel i forbindelse med forvaltningsbeslutninger, økte kostnader og behandling av spørsmål og klager.
- Når det er relevant, muligheten for utenrettslig tvisteløsning.

Bekreftelse på at opplysninger er mottatt:

Forbrukerens underskrift:

STANDARDOPPLYSNINGSSKJEMA FOR AVTALE OM LANGTIDSFERIEPRODUKT

Del 1:

Navn, adresse og rettslig status til den eller de næringsdrivende som skal være part i avtalen:
Kort beskrivelse av produktet: Rettigheten(e)s nøyaktige art og innhold:
Nøyaktig angivelse av det tidsrom rettigheten som avtalen gjelder kan utøves og, om nødvendig, tidsrommets varighet: Den dagen forbrukeren kan begynne å utøve sin rett i henhold til avtalen:
Den pris som forbrukeren skal betale for ervervelse av rettighet(er), herunder tilbakevendende kostnader forbrukeren kan forvente å bli pålagt gjennom retten til å få tilgang til innkvartering, reise og eventuelle angitte produkter eller tjenester knyttet til rettigheten(e): Betalingsplanen med like store avdrag av denne prisen for hvert år så lenge avtalen løper, samt forfallsdatoene: Etter det første året skal etterfølgende beløper justeres for å sikre at den faktiske verdien av disse avdragene beholdes, for eksempel for å ta hensyn til inflasjon. Oversikt over obligatoriske tilleggskostnader som følger av avtalen; kostnadenes type og størrelse (årlige medlemsavgifter):
Et sammendrag av de viktigste tjenestene som er tilgjengelige for forbrukeren (f.eks. rabatterte hotellopphold og flyreiser): Inngår disse i ovennevnte kostnader? Dersom ikke angis hva som inngår og hva som må betales for (f.eks. tre overnattinger inngår i den årlige medlemsavgiften, all annen innkvartering må betales særskilt):
Har den næringsdrivende skrevet under på en eller flere atferdsregler, hvor finnes i så fall disse?

Del 2:

Alminnelige opplysninger:

- Forbrukeren har rett til å trekke seg fra denne avtalen uten å måtte gi noen begrunnelse innen 14 kalenderdager etter avtalen eller en bindende foreløpig avtale inngås, eller mottak av disse avtalene, dersom det inntreffer senere.
- Innenfor denne angrefristen er all forskuddsbetaling fra forbrukeren forbudt. Forbudet gjelder alle vederlag, også betaling, sikkerhetsstillelse, reservasjon av penger på konto, eksplisitt anerkjennelse av gjeld osv. Det omfatter ikke bare betaling til den næringsdrivende, men også til tredjemenn.
- Forbrukeren kan trekke seg fra avtalen uten å bli pålagt sanksjoner, dersom vedkommende underretter den næringsdrivende innen 14 kalenderdager etter mottak av betalingsanmodningen for hvert årsavdrag.
- Forbrukeren skal ikke bære andre kostnader eller forpliktelser enn de som framgår av avtalen.
- I samsvar med internasjonal privatrett kan en annen lovgivning enn lovgivningen i den medlemsstaten der forbrukeren er bosatt eller vanligvis bor, få anvendelse på avtalen, og eventuelle tvister kan bringes inn for andre domstoler enn domstolene i den medlemsstaten der forbrukeren er bosatt eller vanligvis bor.

Forbrukerens underskrift:

Del 3:

Tilleggsopplysninger som forbrukeren har rett til og hvor de kan innhentes (for eksempel i hvilket kapittel i en allmenn brosjyre), dersom de ikke angis nedenfor:

1. OPPLYSNINGER OM DE ERVERVEDE RETTIGHETENE

- En passende og riktig beskrivelse av de rabatter som er tilgjengelige ved framtidige bestillinger med eksempler på nylige tilbud.
- Opplysninger om begrensninger i forbrukerens mulighet til å benytte disse rettighetene, for eksempel begrenset tilgang eller tilbud på grunnlag av først-til-mølla-prinsippet, tidsbegrensninger på særlige tilbud og særlige rabatter.

2. OPPLYSNINGER OM OPPHEVING AV AVTALEN

- Eventuelle opplysninger om ordningene for oppheving av tilknyttede avtaler og følgene av slik oppheving.
- Vilkårene for oppheving av avtalen, følgene av oppheving og opplysninger om kostnader som eventuelt påhviler forbrukeren som følge av slik oppheving.

3. TILLEGGSOPPLYSNINGER

- Opplysninger om det eller de språk som kan brukes i kommunikasjonen med den næringsdrivende om avtalen, for eksempel i forbindelse med behandling av spørsmål og klager.
- Når det er relevant, muligheten for utenrettslig tvisteløsning.

Bekreftelse på at opplysninger er mottatt:

Forbrukerens underskrift:

STANDARDOPPLYSNINGSSKJEMA FOR AVTALER OM VIDERESALG

Del 1:

Navn, adresse og rettslig status til den eller de næringsdrivende som skal være part i avtalen:
Kort beskrivelse av tjenestene (f.eks. markedsføring):
Avtalens varighet:
Den prisen forbrukeren skal betale for å erverve tjenestene: Oversikt over obligatoriske tilleggskostnader som følger av avtalen; kostnadenes type og størrelse (for eksempel lokale skatter, notargebyrer, markedsføringskostnader):
Har den næringsdrivende skrevet under på en eller flere atferdsregler, hvor finnes i så fall disse?

Del 2:

Alminnelige opplysninger:
— Forbrukeren har rett til å trekke seg fra denne avtalen uten å måtte gi noen begrunnelse innen 14 kalenderdager etter avtalen eller en bindende foreløpig avtale inngås, eller mottak av disse avtalene, dersom det inntreffer senere. — All forskuddsbetaling av forbrukeren er forbudt fram til salget faktisk er gjennomført eller avtalen om videresalg er opphevet på annen måte. Forbudet gjelder alle vederlag, også betaling, sikkerhetsstillelse, reservasjon av penger på konto, eksplisitt anerkjennelse av gjeld osv. Det omfatter ikke bare betaling til den næringsdrivende, men også til tredjemenn. — Forbrukeren skal ikke bære andre kostnader eller forpliktelser enn de som framgår av avtalen. — I samsvar med internasjonal privatrett kan en annen lovgivning enn lovgivningen i den medlemsstaten der forbrukeren er bosatt eller vanligvis bor, få anvendelse på avtalen, og eventuelle tvister kan bringes inn for andre domstoler enn domstolene i den medlemsstaten der forbrukeren er bosatt eller vanligvis bor.
Forbrukerens underskrift:

Del 3:

Tilleggsopplysninger som forbrukeren har rett til og hvor de kan innhentes (for eksempel i hvilket kapittel i en allmenn brosjyre), dersom de ikke angis nedenfor:

- Vilkårene for oppheving av avtalen, følgene av oppheving og opplysninger om kostnader som eventuelt påhviler forbrukeren som følge av slik oppheving.
- Opplysninger om det eller de språk som kan brukes i kommunikasjonen med den næringsdrivende om avtalen, for eksempel i forbindelse med behandling av spørsmål og klager.
- Når det er relevant, muligheten for utenrettslig tvisteløsning.

Bekreftelse på at opplysninger er mottatt:

Forbrukerens underskrift:

STANDARDOPPLYSNINGSSKJEMA FOR BYTTEAVTALER

Del 1:

Navn, adresse og rettslig status til den eller de næringsdrivende som skal være part i avtalen:
Kort beskrivelse av produktet: Rettigheten(e)s nøyaktige art og innhold:
Nøyaktig angivelse av det tidsrom rettigheten som avtalen gjelder kan utøves og, om nødvendig, tidsrommets varighet: Den dagen forbrukeren kan begynne å utøve sin rett i henhold til avtalen:
Den prisen forbrukeren skal betale for medlemskap i bytteordningen: Oversikt over obligatoriske tilleggskostnader som følger av avtalen; kostnadenes type og størrelse (f.eks. fornyelsesavgifter, andre tilbakevendende avgifter, særlige avgifter, lokale skatter):
Et sammendrag av de viktigste tjenestene som er tilgjengelige for forbrukeren: Inngår disse i ovennevnte kostnader? Dersom ikke angis hva som inngår og hva som må betales (kostnadenes type og størrelse, f.eks. et anslag av den prisen som skal betales for individuelle byttetransaksjoner, herunder eventuelle tilleggskostnader):
Har den næringsdrivende skrevet under på en eller flere atferdsregler, hvor finnes i så fall disse?

Del 2:

Alminnelige opplysninger: — Forbrukeren har rett til å trekke seg fra denne avtalen uten å måtte gi noen begrunnelse innen 14 kalenderdager etter avtalen eller en bindende foreløpig avtale inngås, eller mottak av disse avtalene, dersom det inntreffer senere. I tilfeller der bytteavtalen tilbys sammen med eller samtidig med avtalen om tidspart, får én angrefrist anvendelse på begge avtalene. — Innenfor denne angrefristen er all forskuddsbetaling fra forbrukeren forbudt. Forbudet gjelder alle vederlag, også betaling, sikkerhetsstillelse, reservasjon av penger på konto, eksplisitt anerkjennelse av gjeld osv. Det omfatter ikke bare betaling til den næringsdrivende, men også til tredjemenn. — Forbrukeren skal ikke bære andre kostnader eller forpliktelser enn de som framgår av avtalen. — I samsvar med internasjonal privatrett kan en annen lovgivning enn lovgivningen i den medlemsstaten der forbrukeren er bosatt eller vanligvis bor, få anvendelse på avtalen, og eventuelle tvister kan bringes inn for andre domstoler enn domstolene i den medlemsstaten der forbrukeren er bosatt eller vanligvis bor. Forbrukerens underskrift:
--

Del 3:

Tilleggsopplysninger som forbrukeren har rett til og hvor de kan innhentes (for eksempel i hvilket kapittel i en allmenn brosjyre), dersom de ikke angis nedenfor:

1. OPPLYSNINGER OM DE ERVERVEDE RETTIGHETENE

- Forklaring av hvordan bytteordningen fungerer; bytemulighetene og nærmere regler for bytte; en angivelse av verdien som er tildelt forbrukerens tidspart i bytteordningen samt eksempler på konkrete bytemuligheter.
- Opplysninger om antallet tilgjengelige feriesteder og antallet medlemmer i bytteordningen, herunder eventuelle begrensninger i tilgangen til visse innkvarteringer forbrukeren velger, for eksempel i høysesongen da det kan være nødvendig å bestille lang tid i forveien, samt opplysninger om eventuelle begrensninger i utvalget som følge av tidsparten som forbrukeren har lagt inn i bytteordningen.

2. OPPLYSNINGER OM EIENDOMMENE

- En kort og passende beskrivelse av eiendommene og deres beliggenhet. Når avtalen gjelder annen innkvartering en fast eiendom, en passende beskrivelse av innkvarteringen og anlegg. Angivelse av hvor forbrukeren kan innhente ytterligere opplysninger.

3. OPPLYSNINGER OM KOSTNADENE

- Opplysninger om den næringsdrivendes plikt til før et bytte arrangeres og for hvert bytte som foreslås å framlegge opplysninger om eventuelle tilleggskostnader som pålegges forbrukeren i forbindelse med byttet.

4. OPPLYSNINGER OM OPPHEVING AV AVTALEN

- Eventuelle opplysninger om ordningene for oppheving av tilknyttede avtaler og følgene av slik oppheving.
- Vilkårene for oppheving av avtalen, følgene av oppheving og opplysninger om kostnader som eventuelt påhviler forbrukeren som følge av slik oppheving.

5. TILLEGGSOPPLYSNINGER

- Opplysninger om det eller de språk som kan brukes i kommunikasjonen med den næringsdrivende om avtalen, for eksempel i forbindelse med behandling av spørsmål og klager.
- Når det er relevant, muligheten for utenrettslig tvisteløsning.

Bekreftelse på at opplysninger er mottatt:

Forbrukerens underskrift:

SÆRSKILT SKJEMA FOR Å FORENKLE UTØVELSEN AV ANGRERETTEN

Angrerett Forbrukeren har rett til å trekke seg fra denne avtalen uten begrunnelse innen 14 kalenderdager. Angrefristen gjelder fra (fylles ut av den næringsdrivende før vedkommende gir skjemaet til forbrukeren). Dersom forbrukeren ikke har mottatt dette skjemaet, begynner angrefristen å løpe når forbrukeren har mottatt skjemaet, men opphører uansett etter ett år og 14 kalenderdager. Dersom forbrukeren ikke har mottatt alle påkrevde opplysninger, begynner angrefristen å løpe når forbrukeren har nevnte opplysninger, men opphører uansett etter tre måneder og 14 kalenderdager. For å utøve angreretten skal forbrukeren underrette den næringsdrivende ved bruk av navnet og adressen nedenfor gjennom et varig medium (f.eks. et skriftlig brev sendt i posten, e-post). Forbrukeren kan bruke dette skjemaet, men det er ikke obligatorisk. En forbruker som utøver angreretten, skal ikke pålegges kostnader. I tillegg til angrefristen kan bestemmelser i nasjonal avtalerett gi forbrukeren rettigheter, f.eks. til å oppheve avtalen på grunn av manglende opplysninger. Forbud mot forskuddsbetaling Innenfor angrefristen er all forskuddsbetaling fra forbrukeren forbudt. Forbudet omfatter alle vederlag, herunder betaling, sikkerhetsstillelse, reservasjon av penger på konto, eksplisitt anerkjennelse av gjeld, osv. Forbudet gjelder ikke bare betaling til den næringsdrivende, men også til tredjemann.
Melding om oppheving — Til (næringsdrivendes navn og adresse) (*): — Jeg/Vi (**) trekker meg/oss med dette fra avtalen. — Dato for avtalens inngåelse(*): — Forbrukerens/Forbrukernes navn(**): — Forbrukerens/Forbrukernes adresse(**): — Forbrukerens/Forbrukernes underskrift (bare dersom papirskjema benyttes)(**): — Dato(**): (*) Fylles ut av den næringsdrivende før skjemaet leveres til forbrukeren. (**) Stryk det som ikke passer. (**) Fylles ut av forbrukeren/forbrukerne dersom dette skjemaet brukes for å trekke seg fra avtalen.

Bekreftelse på at opplysninger er mottatt:

Forbrukerens underskrift: